

Debesuota, dieną 57 laipsniai,
naktį 36. Saulė teka 6:18,
leidžiasi 4:51.

7c

Midwest Inter-
Library Center
7521 Cottage Grove Ave

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in the U.S.A.
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in the United States

VOL. XLV.

Price 7c

Chicago, Ill.

Antradienis, spalio-October 28 d., 1958 m.

Kaina 7c

254

SOVIETAI KURSTO KURDUS VID. RYTUOSE

B. PASTERNAKO DAKTARAS ŽIVAGO

Būdingesnės vietos iš Nobelio laureato romano

I

Medicinos gydytojas ir poetas Juris Živagas, kai kilo bolševikų revoliucija, buvo nesenai grįžęs iš fronto į Maskvą. Pamątes, kad jo lauktoji revoliucija atsikreipė ir į tokias pačias inteligentus, kaip jis ir jo šeima, ir įsiviešpatavus sostinėje badui, terorui, nutarė išvažiuoti su žmona Antanina, mažu vaiku ir uošviu agronomijos profesorium Aleksandru Gromeku į Uralo sritį Varykino kaimą. Ten kadaise gyveno žmonos motina ir senele, o senelis, turtingas pramonininkas Krueger, buvo suimtas įkaitu.

Per pažintis jis gavo leidimą važiuoti keleiviniu vagonu. Kai atėjo į keleivių eilę stoty prie šeimos su pluoštu popierių, žmogus iš užpakalio, paskaitęs per petį leidimus, tarė:

— Tas antspaudas duoda jums teisę reikalauti sėdimų vietų keleiviniame vagonė, jei traukinys bus iš viso keleivinis vagonas.

Tuoju įsitraukė į kalbą ir kiti:

— Keleivinis vagonas, iš tikrųjų, šiandien turi būti dėkingas, jei gausi atsisėsti nors ant buferių!

— Neklausyk jų, — pasakė kitas. Aš paaiškinsiu, tai visiškai paprasta. Šiandien yra tik vienos rūšies traukinys, ir prie jo visad priklauso armijos, kalinių, gyvulių ir keleivių vagonai. Kam klaidinti žmogų? — jis tarė, atsisukdamas į miną. — Žodžiai nieko nekainoja, gali sakyti, ką nori, bet reikia sakyti aiškiai, kad jis suprastų.

— Daug tu išaiškina, — nutelbė kiti. — Daug tu nušvietei, kai pasakė, kad jis turi gauti antspaudą specialiam vagonui. Pirma pažūrėk į žmogų, paskui gali aiškinti. Kaip gali tokio veido žmogus eiti į specialų vagoną? Specialusis vagonas yra pilnas jūrininkų. Jūrininkas turi išdirbti akį ir šautuvą. Jis pasižiūri į jį ir ką jis mato? Savininkų klasės narį — dar blogiau: daktarą, buvusią didenybę. Jis ištraukia „savo šautuvą“ — ir baigta.

Pokalbis su kooperatyvistu

Vagone, kuriame Živagas su šeima rado kampelį, buvo ir keiliolika kalinių, nebetilpusių į prigrūstą jų vagoną. Tarp jų buvo savos rūšies socialistas, (sindikalistas) vardu Kostoied-Amursky. Revoliucija jam tik tiek buvo nauja, kad pasikeitė jo kalintojai. Pirma jis nešė caro katorgą, dabar jį gabeno į Sibirą bolševikai. Daktaras Živagas pakvietė jį pavalgyti ir užvedė kalbą.

Kooperatyvistas pasakojo apie valstiečius:

— Kai revoliucija ji padidino, jis pamanė, kad išsipildė jo šimtmetinė svajonė — svajonė gyventi nuosavoj žemėje iš savo darbo, visiškai nepriklausomam ir be jokių išpareigojimų bet kam. Tikrenybėje jis pamatė, kad jo buvusios valstybės priešpaužė pakeitė naujas, daug sunkesnis revoliucinės antvalstybės jungas. Argi tad stebėtina, kad kaimiečiai sujudo ir negali nurimti?

Gimnazistas tarp belaisvių

Kur tai stepėse sustojus traukiniui stotelėj, Živagas išėjo iš

vagono apsižvalgyti. Radzvilijės stotelėje buvo įsikūręs raudonarmiečių štabas, aplinkui buvo pilna sargybinių. Jie suėmė Živagą ir nuvedė pas raudonarmiečių viršininką Strelnikovą, pagarsėjusį strateginėmis operacijomis prieš baltuosius ir žmonių šaudymais, ir praminą Razstrelnikovu (sušaudytoju). Belaukiant štabe, kada ateis Strelnikovas, Živagas matė tokią vaizdą:

— Grupė belaisvių, lydimų sargybinių, lipo stoties laiptais. Tarp jų buvo berniukas mokyklinėje uniformoje, sužeistas į galvą. Jis buvo aptvarstytas, bet per bandą buvo prasisunkęs kraujas ir karpštinėdamas ranka juo teršė savo tamsų prakaituotą veidą. Eidamas tarp dviejų raudonarmiečių procesijos užpakaly, jis traukė dėmesį ne vien tvirta laikysena, gera išvaizda ir tokio jauno sukilėlio patosu, bet ir savo bei jo dviejų palydovų absurdiška elgsena. Jie elgėsi visiškai priešingai negu reikėjo.

Jis vis dar nešiojo savo mokyklinę kepurę. Ji nuolat slinko nuo jo aptvarstytos galvos ir, užuot paėmęs ją į ranką, jis stūmė ją visą laiką į vietą, jaukdamas tvartį ir žaidžią, ir čia abu sargybiniai buvo pasiruošę padėti.

Šiame absurde, taip priešingame sveikam protui, daktaras matė reikšmingą simbolį. Jam norėjosi išbėgti lauk ir užkalbinti berniuką žodžiais, kurie nedavė jam ramybės. Jam norėjosi sušukti jam ir žmonėms traukiniame vagonė, kad išganymas glūdi ne formose, bet jų nusikratyme.

Raudonasis Strelnikovas

Tuo momentu pasirodė gražios išvaizdos karininkas, pagarsėjęs Urale raudonosios armijos vadas Strelnikovas Nekreipdamas dėmesio į prašalaitį, jis pasveikino savo štabą pergale prieš baltuosius ir pasakė apie jų vadą Galiuliną buvusį savo draugą:

— Jo kilmė yra proletariškesnė už namo. Mes užaugome viename name. Jis daug man padėjo gyvenime, aš jam esu daug skolingas. Bet aš džiaugiuosi, kad juos atmušėme atgal už upės, o gal ir dar toliau.

Po kalbos jis atsigręžė į Živagą, atsispašė, kad be reikalo areštavo. Bet prabėgomis pažiūrėjo į dokumentus, perskaitė jo vardą ir keletą kartų jis pakartojo Živagas, Živagas. Jis pažino daktarą iš Maskvos laikų, bet neišsivadė. Smalsumo vedamas, jis pakvietė daktarą į kitą štabo kambarį, įruošta vagonė.

Strelnikovas nebuvo partietis. Baigęs Maskvoj universitetą, jis išvažiavo į provinciją gimnazijos mokytoju, iš čia išėjo savanoriu į karą, buvo paskelbtas žuvusiu, bet tikrenybėje pateko į vokiečių nelaisvį, iš kur nesenai išsivadavo.

Nepertoliausia toj apylinkėje gyveno jo žmona ir mažą dukterį. Tikroji Strelnikovo pavardė buvo Pavel (Paša) Antipovas. Bet jis taip slėpėsi, kad ir jo šeima to nežinojo. St. Vainoras

Springhill, Nova Scotia, Kanadoje, dėl žemės slinkimo ar drebėjimo, anglių kasykloje buvo užgriuvę 172 darbininkai, iš kurių 78 išgelbėti gyvi ir ištraukti apie 10 lavonų. Dėl likusiųjų mažai bėra vilties, kad juos pavyks išgelbėti. Vaizde matomos užgriauto angliakasio žmonės ir giminės.

JAV GALVOJA, KAD INTERVENCIJA LIBANE POLITIŠKAI APSIMOKEJO

BET AMERIKOS DRAUGAM (EKSPREZIDENTO CHAMOUN) ŠALININKAMS JI BUVO DIDŽIAUSIAS NUSIVYLLIMAS

WASHINGTONAS, D. C. — Atitraukus iš Libano paskutinius kareivius, 6 dienas anksčiau, negu buvo susitarta, JAV užsienio politikos įstaigos suvedė šios intervencijos politinį balansą ir priejo įsitikinimo, jog šis rizikingas žygis vis tik apsimokėjo.

Valstybės departamento pareigūnai reikią tokią intervencijos naudą: JAV parodė, kad jos savo žodį laiko, kad jos gali reikalui ištikus griebtis panašios akcijos ir ateity, kad jos neišnaudojo intervencijos įsitikinimui Libane ir Vid Rytuose.

JAV kariuomenės pasirodymas; kalbama valstybės departamente, nuvertino Nasserio įtaką ir pajėgumą, ir, kas svarbiausia, išsaugojo Libano respublikos nepriklausomybę.

Aplaužė ragus Nasserui

Amerika skubiu ir griežtu žygiu sudavė stiprų smūgį Jungtinės Arabų Respublikos prezidentui Nasserui. Irako revoliucinė valdžia, vadovaujama gen. Kassem, ne tik kad nebesiekia federacinių ryšių su JAR, bet griebia už pakarpas ir savo sąmokslus draugus, kaip plk. Arif, kurie propagavo pronasserinę politiką.

Dar daugiau nuo JAR atitolo Tunizija, kuri net nutraukė su JAV diplomatinis santykius. JAV intervencija Libane padrausino ir Sudaną tvirtiau laikytis prieš JAR. Jis paduos skundą prieš Nasserį Jungtinėms Tautoms, jei jis statys Asvan užtvanką ir naudosis Nilo upe taip, tartum ji tik jam priklausytų.

Medalio antroji pusė

Amerikos intervencijos kritikai daro tokių priekaištų: JAV parodė nenusivokimą, manydamos, kad Irako revoliucija yra darbas Nasserio agentų, kurie gali panašų perversmą padaryti ir Libane bei Jordanijoje.

Išsikėlus JAV kareiviams, padidėjo prezidento Chamouno ambicijos ir sukėlė tolesnes kruvinas riaušes, kai jis ir jo šalininkai pamatė, jog amerikiečiai nemano gelbėti savo draugų, o pasitenkins bet kokia valdžia, kuri tik kovos už Libano nepriklausomybės išlaikymą.

Vikaras — prostitutės radijo programoje

Anglikonų dvasiškai lenktyniauja radikalizmu

LONDONAS. — BBC pereito sekmadienio religinės programos perdavė per radiją pasikalbėjimą tarp vikaro Vernon Mitche'lio ir dviejų prostitučių. Judy ir Pauline.

Judy pasakojo, kad ji dirbanti gana sunkiai ir daug taupanti, kad galėtų iškeliauti į Vakarų Indiją ir ten įsikurti.

Pauline dirbanti gatvėse jau treti metai ir nieko blogo tame nematanti. Kunigas paklausė, kaip ji supranta blogį ir ši atsakė: „Jei ką nors darai ir nieko už tai negauni“. Abiem prostitutėm buvo atsiųginta už dalyvavimą „šeimos programoj“ iš BBC kasos.

Popiežiaus rinkimai vyksta gana sunkiai

Niekas negauna 35 balsų

ROMA. — Pirmadienį, antrą popiežiaus rinkimų dieną, irgi nepasirodė balti dūmai iš Vatikano kamino. Tas reiškė, kad ir tą dieną nė vienas kandidatas negavo 35 balsų, plius vieną. Rinkimuose dalyvavo 51 kardinolas. Popiežiui išrinkti reikėjo 35 balsų. Sekmadienį ir pirmadienį uždamytieji kardinolai balsavo po 4 kartus.

Šie sunkumai renkant popiežių rodo, kad tarp kardinolų yra dideli nuomonių skirtumai apie kandidatą, kurio pažiūros ir nusistatymas būtų Vatikalui naudingiausi. Vieni mano, kad naujasis popiežius turėtų panašiai, kaip Pijus XII, būti geras politikas. Kiti norėtų, kad popiežius pasitenkintų tik savo bažnyčios vidaus reikalų vadovavimu.

— Pakistano diktatūrinis prezidentas gen Mirza užleido visą valdžią armijos viršininkui gen. Kahn, kurį jis buvo paskyręs karo stovio administratorium.

Anglių kasykloje užgriuvo 22 žmonės

Ištraukė 8 angliakasių lavonus BISHOP, Va. — Po sprogimo Pocahanotas kompanijos anglių kasykloje užgriuvo 24 darbininkai. Po kelių valandų triūso iš kasyklų ištraukė 8 angliakasių lavonus.

Kiti 166 darbininkai spėjo išmėlaimės pabėgti. Toj pačioje kasykloje pereiniais metais žuvo 37 angliakasiai.

PABĖGĘ RIAUSIŲ KELEJAI GRIZO Į IRAKĄ, SIRIJĄ KELTI NERAMUMUS

KOMUNISTAI NORI JUOS NUKREIPTI YPAČ PRIEŠ TURKIJAI IR IRANĄ, VAKARŲ SAJUNGININKUS

BEIRUTAS, Libanas. — Atrodo, kad Sovietai turi išdirbę naują planą kelti neramumus Viduriniuose Rytuose, šį kartą išnaudojant kurdų nacionalizmą.

Kiniečių sukilimas Hunan provincijoje

5,000 valstiečių kovėsi su kariuomene, 30 iš jų žuvo

HONG KONGAS. — Gauta žinių iš komunistinės Kinijos, kad Hunan provincijos valstiečiai, suvaryti į žemės ūkio komūnas, metėsi desperatiškon kovon prieš savo varovus ir prižiūrėtojus.

Valdžia pasiuntė kariuomenę ir ji, žinoma, 5,000 riaušiniųkminių, sutramdė. 30 sukilėlių žuvo kovose. Kiti išgąbenti į kalėjimus ir koncentracines stovyklas.

Kinijos savanoriai apleido Š. Korėją

Liepia ir Amerikai atsiimti kariuomenę iš Pietų Korėjos

PANMUNJOM, Korėja. — Šiaurės Korėjos kariuomenės atstovas pranešė, kad Kinija atitraukė paskutinius savanorius iš jos teritorijos. Apie tai kalbėjo ir Peipingo radijas.

Komunistai pareikalavo, kad Amerika pasektų jų pavyzdžiu ir atsiimti savo kareivius iš Pietų Korėjos. JT armijos atstovas gen. Wilson reikalavimą griežtai atmetė. Jis pastebėjo, kad Kinijos kariuomenė, kurią komunistai klaidingai vadina „savanoriais“, atsitraukė į Mandžiūriją, iš kur gali pribūti į Šiaurės Korėją per 2 valandas.

Kubos sukilėliai grasina Amerikai

Fidel Castro reikalauja nesimaišyti vidaus kare

HAVANA, Kuba. — Sukilėlių vadas Fidel Castro pasakė per savo slaptą radiją grasinančią kalbą prieš Jungtines Valstybes. Jam nepatikus valstybės departamento atstovo Lincoln White įspėjimas. White pavadino Amerikos piliečių grobimą Kubos sukilėlių teritorijų kaimynystėje necivilizuotų elgesiu ir pagrasino, kad Amerikai teks griebtis jėgos prieš sukilėlius savo piliečiams apsaugoti.

Fidel Castro tai išsiaiškino, kaip JAV ambasadorius Smitho suokalbi su Kubos diktatorium Batista šitaip sudaryti priešastį įsiterpti Amerikai į Kubos pilietinį karą.

Castro grasinimai reiškia, kad sukilėliai yra nusistatę ir toliau medžioti Amerikos kareivius ir civilius (kompanijų tarnautojus). JAV anadien išgąbėno iš Oriento provincijos 54 piliečius, nes jiems toks pagrobimo pavojus gresė.

— Winston Churchill pakilo Amerikos helikopteriu Nicos pajūryje, Prancūzijoje, ir nusileido JAV lėktuvnešy „Randolph“ Cannes įlankoje. Ekspremjerą apžiūrėjo laivą ir papietavo su JAV 6-to laivyno viršininku adm. Ekstrom.

Stebimasi, kad Irako revoliucinė vyriausybė užmezgė draugystę su kurdų vadais, kurie po nepasisekusio sukilimo 1946 metais pabėgo į Sovietų Sąjungą. Dabar jie grįžta atgal į Iraką. premjeras Barzani. Jo priešas, Bagdade jau yra „Kurdistano“ kitas kurdų vadas, Mullah Mandan, tuoj spruko į Iraną, kur jis jaučiasi saugiau.

Neseniai grįžo į Damaską, Siriją, kitas kurdų vadas, Khaled Bagdash, Vid. Rytų komunistų vadas. Kai Sirija prisijungė prie Egipto, Bagdash išsigando Nasserio ir išskrido lėktuvu su visa šeima į Čekoslovakiją. Nors jis priklauso Sirijos parlamentui, bet nedrįso atvažiuoti vasario 5 d. į specialų posėdį patvirtinti susijungimą su Egiptu. Dar neseniai, rugpjūčio mėnesį Čekoslovakijos komunistų žurnalas išspausdino jo kritišką straipsnį prieš JAR dėl jos „antidemokratiškumo“.

Kelia kurdų nepriklausomybę

Grįžus šiems kurdų vadams į Bagdadą ir Damaską, tuoj Kai-žo ir Sovietų radijo stotys sustiprino propagandą apie nepriklausomo Kurdistanio sukūrimą. Tai atrodo lyg įžanga į naujus kurdų sukilimus prieš Vidurinių Rytų vyriausybes. Irakas ir JAR (Sirija) matyti, yra gavę užtikrinimą, kad kurdai sukilimui čia nekels, o stengsis kelti riaušes Vakarams draugiškose šalyse, kaip Turkiijoje ir Irane.

Iš viso kurdų priskaitoma apie 3 mil. Iš jų 1.5 mil. gyvena Turkijoje, 800,000 Irake, 600 Irane (Persijoje) ir 250,000 Sirijoje. Kiek mažiau jų yra ir Sovietų užvaldytose srityse.

Rumunų komunistai bijo revoliucijos

Kalėjimais perpildyti įtariamais

VIENA, Austrija. — Užsienio turistai, grįžę iš komunistų valdomos Rumunijos, pasakojo apie didelius neramumus ir valdžios baime, kad nekiltų vengrų pobūdižio revoliucija.

Bet kuris įtariamasis žmogus politinė neįtikimybė yra valdžiai pavojingesnis už eilinį kriminalistą. Tokie leidžiami iš kalėjimų, kad patuštintų vietą areštuojamiems priešvalstybiškiems gaivalams.

Žmonės Rumunijoje yra blogai apsirengę, nepakankamai maitinami ir išnaudojami pikčiau negu kapitalistų valdymo laikais. Slaptosios policijos teroras Rumunijoje mažą kuo skiriasi nuo Stalino-Berijos laikų Sovietų Sąjungoje.

MIRĖ KONGRESO NARYS

WASHINGTONAS, D. C. — Respublikonų kongreso atstovas iš Illinois Sydney Simpson mirė, 64 metų amžiaus, šesakymdas kalbą politiniame susirinkime. Simpson išbuvo kongrese 16 metų.

I pasaulinio karo metu jis mūšėsi Prancūzijoje ir išsitaravo puskarininkio laipsnį.

ALEKSAS SEMETA

KUR LIETUVYBĖS TVIRTOVĖ?

(KAS IR KUR ISLAIKYS LIETUVYBĖ)

Ne mes išsaugosime lietuvių, bet lietuvių tradicijos, gyvenamieji čia, Amerikoje, ar kitose kraštuose už tėviškos krašto sienų, bet tie vargšai mūsų broliai ir sesės, besitrušę ir vargo bei paniekos našta benešę tėviškos laukuose, prie tėviškių sugriautų sodybų griuvėsių. Tik jie išlaikys gyvas lietuvių tvirtoves, nes tik gimtuosiu žodžiu apdainuojami skausmai ir vargai, atkaklių kovų didvyriai, ar pasitaikę reti, kad ir mažyčiai laimės šviesulėliai yra laidas, kad ten rūsens lietuvių ugnelė.

Dalis gi mūsų jau nesuskalbame lietuviškai su savais vaikais, kurie net šin kraštan atsigabenti jau bebaigia viduriniuosius mokslus gimtajame krašte, ar lietuviškoje mokyklose Vokietijoje, nebekalbant apie čia gimusius. Todėl, jeigu kuris ir grįšime, tai jau tik kaip kapas einantieji skeletai! Žinoma, negalima dėti kryželio ant viso lietuviškojo jaunimo, esančio čia, Amerikoje, tačiau išimtis bus skurdžios...

Čia vieta sustoti ir rimtai pagalvoti apie tai, ar mes nesame per daug drąsūs, sakę, kad čia atliekame kažkokią "misiją" lietuvių reikaluose ir kad esame tikri, jog savo tuose galvojimuose esame teisūs, nes savo "pareigą" atliksime taip, kaip dažnai mėgstame švaistytis žodžiais, nieko bendro neturintys su gyvenimo realybe.

Savo tuose paklydimuose labai dažnai, beveik be išimties, purvame, kas yra padaroma, ar bandoma daryti vargšo lietuvių pavergtame krašte, nežiūrint, ar tai būtų literatūrinis ar kitoks meninis laimėjimas, techniniai pasiekimai, moksliniai rūpesčiai ar kas panašaus, nes pagal dabartinį mūsų "įsitikinimą" viskas, kas yra daroma ar padaroma pavergtame krašte, yra neigiamas ir net neminėtinas. O jeigu kas išdrįso ką nors teigiamai įvertinti, beveik kiekvienas susilaukė, jei ne viešo barimo, tai patyliuose burnojimuose yra įžiūrimas kaip simpatizuojąs šiuolaikiniams krašto engegėjams.

Žodžių — kolaborantas! Taip nutiko ir su p. Jeronimu Cičeniu! "Draugas" savo š. m. 214 Nr., Spaudos skyriaus, išspausdino p. L. Meliūno straipsnį, pavadinimą: "Žurnalistas įsigėdė erdvės".

Aiški pirmoji autoriaus pareiga: sunaikinti "Naujienu" dienraštį! Jis bėda dienraštį, kam jis duoda vietos savo skiltyje žinėlėms apie tai, kad Lietuvoje statoma bažnyčia, kad veikia kunigų seminarija, kad šventinami nauji Lietuvos vyskupai ir t. t. Išneinant iš to autorius daro savo išvadą, kad "Naujienu" "Katalikų Bažnyčia" Lietuvoje skaito kolaboruojančią su komunizmu. Tai gana įdomios išvados.

Tačiau kaip jis bėpyktų ant "Naujienu" dienraščio, vis dėlto nedrįso pasakyti, kad "Naujienuose" būtų buvę prasielę su teisybe. Pasirodo, kad tiesa kai kada yra patį nemalonias dalykas. Betgi kuž čia kaltas "Naujienu" dienraštis?

Skaitykime p. L. Meliūno minimo straipsnio dalį:

"...Naujienuose tuo netenka stebėtis, nes joms marksistinis raštas daug mielesnis negu maldaknygė, bet gerokai nusteina bolševizmas iš labai arti gerai pažinuso J. Cičeno žodžiai praejusio šeštadienio "Naujienu" Nr..."

L. Meliūnas yra teigęs, kad dienraštis maldaknygėms per daug nesisieloja, bet jau kiek persunkta džiūgiasi apie tą didelę meilę marksistiniams raštam. Tai senas "ginklas" varyti baubą apie "Naujienu" pasidavimą marksizmui. Žinoma,

strateginiu atžvilgiu, tas labai palengvina demagogams išvesti paralelę tarp marksizmo ir komunizmo. Pagal šį sukirpimą, kaip taisyklė, visada yra išvedama taip, kad komunistai yra tikrieji marksistai.

Bet štai prieš kelias dienas skaitėme "Drauge" p. Bgd. vedamąjį dėl vieno socializmo ir marksizmo "žinovo" iškelto minties apie lietuvių socialdemokratų ir marksizmo. Jame buvo teisingų minčių ir sveikintina drąsa.

Kas liečia Jeronimą Cičeną. Kuo gi jis taip nusidėjo p. L. Meliūnui, jei jis jam priskaitė tokių "pamokslų" ir padarė tokių prielaidų, pagal kuriuos Jeronimas Cičeną, tas jautrusis vilnietis ir lietuvių pionierius, skaitytojui pristatomas, jeigu jau ne šimtaprocentiniu komunistu, tai jau tikru kolaborantu!

Skaitykime to kaltinamojo akto ištraukas: "...Nepirmas kartas J. Cičeną piktinasi tais, kurie sako, kad bolševizmas yra laisvės ir tuo pačiu kultūros priešas. Jis atrado, kad Lietuvoje yra pažanga, o tremtyje nieko..."

Bet p. L. Meliūnas net nebando įrodyti, kad Cičeną būtų pavadinęs bolševizmu laisvės ar kultūros bičiuliu. Jis piktinasi tik tiekiais žonykščiais veiksmais, pagal kuriuos viskas bloga, kas įvyksta pavergtame krašte, ir už tai p. L. Meliūnas jį padarė kuo ne laisvės ir kultūros priešu! Tai prasta ir lėkšta demagogija.

L. Meliūno teigimas, kad J. Cičeną atradęs Lietuvoje pažangą, o tremtyje nieko, yra taip tik savivaliavimas svetimoje mintyje.

Kas liečia kultūrinę pažangą tremtyje, aiškiai i šį klausimą atsako 60 signatarų manifestas. Toliau:

"...Jei Cičeną randa, kad spjaudant Lietuvą kūryba yra literatūra, tai tada jau kitas reikalas..."

Čia p. L. Meliūnas turėtų turėti drąsos šį išsireikimą parodyti plačiau, nes tokie išsireikimai be paaiškinimų ir pa-vyždžių nieko nepasako, tik smugdo autorių ir braidomos kūdros makalyne.

"...Jei Cičenai atrodo, kad ten klesti kūryba, galbūt jam atrodo, kad klesti ir laisvė..."

Ši ištrauka nereikalinga jokio aiškinimo, nes kiekvienam skaitančiam aiškiausiai parodo, kad autorius verčiasi negarbingomis insinacijomis, skaitytoją atvedančiomis iki pasiūlykš-tėjimo tokiais "žurnalistiniais" perlais.

"...Cičeną kovoja už erdvę. Piktinasi spauda, kad ši reikalauja statyti Lietuvai namus kaip visam kultūringam pasauly stato, atseit šmeižia vargšę Sovietų Sąjungą. Ar tai nėra kad ir nesąmoningas kolaboravimas?"

O ką gi iš tikrųjų parašė tas didysis "kolaborantas" Jeronimas Cičeną? Skaitykime, kad ir pakartotinai: (Imu iš "Draugo" Nr. 214 L. Meliūno išspausdintą "Naujienu" citatą) "Naujienu" Antr. dal. 430 Nr./).

"...Anot arch. V. Slizio, po keleto metų ištisas Vilniaus rajonas pakais savo veidą. O, kad... žodis įsikūnytu! Tardamas šį nuosirdų linkėjimą nei kiek nesijaučiu bekolaboruojąs su okupantu. Projektuojamąjį krantinę išpuoselėjo lietuviai urbanistai, ir statys lietuviškieji smegenys ir lietuviškieji raumenys. Tai faktas. Ir to užtenka. Man, prisipažinsiu gana atvirai, koku skaityti, kai iš šiaurės geležinės uždangos tyčiojasi: butai bus mažoki (2-3 kambariai ir virtuvė), ir jų

Rockford, Ill.

Svarbu žinoti

Rockfordo ir apylinkės lietuviams štai kas svarbu žinoti: susidarius tam tikroms sąlygoms, dovanų siuntima perima Petras Šernas iš 1520 N. Rockton av. į savo namus, 524 Frost Court. Jo telefonas — 8-1407. Kalėdos jau čia pat. Jei norite, kad jūsų dovanos pasiektų prieš šventes jūsų gimines Sibire ir Lietuvoje, tai tuoj tas dovanas pasiųskite, susižinoję su p. Šernu.

— Zvalgas

mažokai (vos 2,500 šeimų), ir t. t. Kartoju: svarbu pats faktas, pati nauja gyvenamoji erdvė..."

Tai kur čia toji "kolaboracija" ir Sovietų Sąjungos garbinimas, apie kurią taip negailestingai švaistosi p. L. Meliūnas? Laimė, kad Jeronimas Cičeną taip greitai negalima sulikviduoti, mat jo asmenybė per daug gerai žinoma kiekvienam lietuviui ir todėl, mano manymu, p. L. Meliūnas tais paleistais "ginklais", užuot sunaikinęs J. Cičeną, bus panaudojęs (žinoma, nesąmoningai) savęs sukompromitavimui.

Lažda turi du galus! Ypač nežinančiam, kam ir kaip lažda naudojama.

Sėdėdami čia, nepaprastai saugūs medžiaginiai, o taip pat kas liečia ir žmogaus teises, tiesiog apakusiai nekiname kiekvieną lietuvių, kuris pavergtame krašte eina bent kokias atsakomines pareigas ir skaitome jį savo krašto išdaviku. Dar daugiau, — tautos išgama ir mintyse kuriame vaizdus, kaip tie "išgamos" turės būti nubauti, kai mes, tie "gerieji" tautos nežinančiam, kam ir kaip lažda naudojama.

Aš nežinau, kodėl iki šiol nepagalvojama, kas būtų atsitikę mieloj Lietuvoj, jei ten iš pirmos okupacijos dienos visos vietos būtų užėmę kacapai su mongolais ir būtų emę "šeimininkauti" pagal savo rytietiškus papročius. Žinau, kad čia tuo jau bus bandoma suskaičiuoti atsitikimai, kur lietuvių pareigūnai talkininkavo okupantui žudant ir kitaip skriaudžiant brolių lietuvių. Tiesa, tokių įvykių buvo daug ir baisių! Bet ar nebūtų čia pravartu prisiminti ir tai, kad nepaprastai atvejų atvejais buvo išgelbėtas kenčias tėvynainis kaip tik to mūsų pasmerktu lietuviu pareigūno dėka, neretais atvejais įsitikinusio komunisto, nors apie tai dabar dar nelaikas kalbėti.

Ar ne tokia pat padėtis Lietuvoje buvo ir vokiečių okupacijos metais? Juk taip pat buvo sudaryta tariamoji savivalda su įvairiais tarėjais, netgi generalliais, tačiau visai puikiai žinome, kiek jie turėjo teisių ir kiek jų buvo uždaryti koncentracijos stovyklose. Taip pat žinome, kokių baisių ir niekingų veiksmų yra atlikę tos savivaldos kai kurie pareigūnai prieš savo tautietį lietuvių (kad ir Ulmo teismo procese minimas Jakys), bet kas gi būtų atsitikę, jeigu vokiečių okupacijos metu lietuvių būtų atsisakę sudaryti savivaldos organus ir visus krašto įstaigas būtų užsėdę rudieji vokiečių pareigūnai? Tai ar galima pasmerkti visus buvusius vienokius ar kitokius pareigūnus vokiečių okupacijos metu lietuviškoje, kad ir labai apžėtoje, administracijoje? Žinoma, kad ne! Nes didelę jų dalis padarė nepaprastai daug didelių pastangų, kad vokiečių okupantų skriaudžiamam lietuviui padėti. Ir padėta buvo!

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ AUDITORIJOSJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvos Auditorijos orkestras, muzik V. Jančio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalio vakarus prie šokių muzikos. 3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, OCTOBER 23, 1953

Los Angeles, Calif.

Nevisai diplomatiškas pareiškimas...

Prancūzijos generalinis konsulas, nesenai kalbėdamas grupei Los Angeles biznierių, turinčių interesų Afrikoje ir sudomintų jos ateitimi, pareiškė, kad esą prisibijoma, kad trumpoje ateityje Afrikoje gali pasidaryti panaši padėtis kaip Balkanuose ar Rytų Europoje — Afrika galinti suskilti į daugelį nepriklausomų valstybių, kaip tai įvyko Balkanuose ir Rytų Europoje po pirmojo pasaulinio karo. Gerai, kad toks "diplomatas" dar tik generalinis konsulas o ne ambasadorius, bet jai jau ir tokį rangą bus pakeltas, tai geriausia vieta jam būtų Maskva, nes ten tokie jo pareiškimai apie Balkanus ir Rytų Europą tikrai būtų karštai pasveikinti.

O kaip su Lietuva, Mr. Knowland,

Respublikonų kandidatas Kalifornijos gubernatorių sen. Knowland, kalbėdamas Los Angeles apskrityje tautinių grupių komiteto surengtame mitinge — savo kalboje gerokai išvėnojęs oponentą (demokratų kandidatą ir gubernatorių Brown), prisiminė ir pasaulio tironijos istoriją su šimtais tūkstančių jos aukų Vengrijoje, Lenkijoje, Balkanuose, Ukrainoje ir Raudonojoje Kinijoje. Tiek bent paminėjo vietinė spauda. Apie Lietuvą — nei žodžio.

Miestas kyla — uostas smunka. Nesenai paskelbti statistikos duomenys rodo, kad praėjusiais fiskaliniais metais (12 mėnesių pasibaigusiu birželio 30 d. 1953 m.) prekių apyvarta Los Angeles uoste sumažėjo devyniais procentais, palyginus su pirmąsiais metais. Pajamų uostas turėjo 7,857,380 dolerių (134,324 dol. mažiau nei metais prieš tai). Laivų įplaukė 4415. Prekių apyvarta 21,839,027 tonai.

Kraštų, iš kurių prekės įvežtos — importuotos per Los Angeles uostą, sąrašas yra ir Lietuva, įvežusi vieną automobilį.

Los Angeles miestas tuo pačiu laiku pakilo — gyventojų skaičius padidėjo virš 10,000.

Iš Argentinos

Nemuno Draugijos sukaktuvės

Seniausios Pietų Amerikoje lietuvių draugijos "Nemunas" 49 metų sukaktis suėjo šio rugpjūčio 23 dieną. Sukaktis Berisijos buvo iškilmingai paminėta, dalyvaujant daugybei lietuviškos publikos berisiečių ir svečių iš sostinės Buenos Aires.

Vinco Kudirkos šimtmetis

D-ro Vinco Kudirkos gimimo šimtmečio iškilmingas minėjimas įvyko Susivienijimo Lietuvių Argentinoje D-ro Vinco Kudirkos vardo rūmuose, Av. general San Martin 3175 šeštadienį, rugsėjo 20 d.

Sceną puošė Dr. V. Kudirkos didelis paveikslas, kurį baigė piešti dail. Romualdas Kuprevičius. Lietuvos himną giedojo muziko V. Rymavičiaus vedamas Š. Cecilijos choras. Iškilmingą maršą griežė muziko Vytauto Balčiūno vadovaujamas orkestras "Baltica", Dr. A. Kai-relio surengta Manifestą į laisvojo pasaulio lietuvių komisijos vardu perskaitė klebonas profesorius J. Duoba, tautinius šokius išpildė Birutėčių ansamblis, vedamas Aldonos G. Cerniausienės. Himno inscenizavimą, vaidybą patiekė skautai, architektės Lidijos Petravičienės vadovaujami. Kudirkos kūrinis Varpelį ir Nemuno bangos paskambino profesorė Stankevičiūtė, solo dainavo Nelida Račelytė. Kudirkos "Tilto atsiminimai" ištraukas patiekė ponina Steikūnienė. Ispanų kalba paskaitą patiekė Kordobos universiteto bendradarbė Jadvyga Kuncaitienė, lietuvišką — profesorius Domas Gruodis.

Lietuvis Argentinos prezidentūroje

Argentinos Lietuvių Balsas idėjo paveikslą Bruno Bučio-Bučinsko, ilgamečio Argentinos respublikos prezidentūros tarnautojo, kurs dėl daug darbo nepaspejęs net savo šeimos susikurti. B. Bučys esąs susipratus lietuvių, nuosirdžiai remias lietuvių spaudą ir džiaugiasi bendra Argentinos lietuvių pažanga.

giau dėmesio Kucheliui, anksčiau mažiau dėmesio kėlusiam. Kuchelis dar turi kelių metų kadenciją.

Dabar šis senatorius jau pradėta garsinti "didžiuoju lietuvių draugu", bet pataikavimas ir padlaizavimas asmeniui, kurį mes patys renkame ir patys nušaliname, neatestuotą pataikavimą esant tikrais amerikiečiais dvasioje, ir nesupratusiais amerikoniškos demokratijos esmės, o vis tebegyvenančiais gadyneje: kur valdžia, o kur žmonės.

Gera turėti įtakingus asmenis greta savęs, gera ir savo reputaciją saugoti.

L. A. Lietuvis

Skaitykite "N-nas"

JAMES STANKON

Mirė 1953 metų spalio 26 d., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: artimas draugas Piliponij šeimai ir daug kitų draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Trečiadienį, spalio 29 dieną, 10 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. James Stankon gimines, draugai ir pažįstamieji nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pagalbą patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Draugai ir Pažįstami.

Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Tel. Yards 7-1911.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Benketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Telegrama I Visas Pasaulio Dalia
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Benketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Gaminame skanūs lietuviškus pietus ir užkandžius laidotuviams, vardadieniams, sukaktim ir kitoms progoms prieinamomis kainomis.
ERDVI PATALPA.
SOPHIE SKREBIS
8258 So. Kean Ave. Terminal 9-9595

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
RRepublic 7-3600 RRepublic 7-3601

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

IŠ KANADISKOS PADANGĖS

1. Ontario socialistų suvažiavimas

Spalio 13 d. užsibaigė tris dienas užtrukusi Ontario provincijos CCF konvencija. Konvencijoj dalyvavo 367 delegatai ir 50 svečių, suplaukusių į Ontarijo sostinę Toronto iš visų tos didžiulės provincijos užkampių. Konvencijoj taipogi dalyvavo ir visi Ontario parlamento CCF atstovai bei iš tos provincijos išrinkti trys federalinio parlamento socialistų frakcijos nariai.

Svarbiausi konvencijos tarimai buvo: vieningas pasisakymas už naujos politinės partijos steigimą ir priėmimas naujos programos Ontario provincijai, kurią kaip jau buvo pranešta, išdirbo partijos egzekutyvas ir provincinė taryba. Naujos partijos reikalas patikėtas konvencijos išrinktiems į egzektyvą organą, gi programa buvo papunkčiui nagrinėjama ir diskutuojama konvencijos delegatų, įnešusių betgi tikrai nesminių, techniško pobūdžio pakeitimų. Iš visų programos punktų didžioji Toronto spauda ypatingai išryškino CCF pasisakymą už 40 valandų darbo savaitę ir minimalinį atlyginimą visoje provincijoje, kuris turi būti nemazinis kaip \$1.25. Tas paskutinis nuostatas ypač reikšmingas imigrantams, kurie įvairių kompanijų yra žiauriai išnaudojami ir labai dažnai tegauna po 40 ar 50 centų per valandą.

Ontario CCF lyderių vėl buvo vieningai perrinktas Donald C. McDonald, kurį konvencija sveikina su audringiausiais plojimai, linkėdama, kad jisai CCF vestų su nauju pasiryžimu į besistartinančios provincinio parlamento rinkimus, kurie įvyks kaip spėjama, 1959 metų birželio mėn. pradžioje. Tuose rinkimuose kūriamoji naujoji politinė partija, apjungianti visas demokratines pajėgas, dar nedalyvaus dėl techniškių kliūčių ir CCF bus vienintelė plačiųjų darbų sluogsnį atstovė, kuri pasižadėjo visokeriopai remti Ontarijo unijos.

Konvencija praėjo labai dariningoje, pakilioje ir darbingoje atmosferoje.

2. Coldwell pareiškimai etninei spaudai

Ontario CCF konvencijos metu CCF Etninės Tarybos pirmininkas dr. Ancevech-Ancevičius turėjo platesnį pasikalbėjimą su Kanados socialistų lyderiu Mr.

M. J. Coldwell rūpimais imigrantams klausimais. Keletą valandų trukęs pasikalbėjimas lietė CCF nusistatymą imigrantų atžvilgiu, komunizmo, Raudonosios Kinijos, t. v., išvadavimo politikos reikalu ir tam panašiais aktualiais klausimais. Po to, pasikalbėjimo trukusio keletą valandų CCF spaudos tarnyba paskelbė spaudai sekančius Mr. Coldwell atsakymus į dr. Ancevičiaus iškeltus per tą pasikalbėjimą klausimus:

1. CCF ir tie žmonės, kurie suorganizavo CCF 1933 m., visuomet atviromis širdimis sveikindavo šio krašto imigrantus. Mūsų pirmasis lyderis J. S. Woodsworth kovojo už imigrantų teises dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir reikalavo visais vienodų galimumų neatšizvelgiant į rasę, spalvą ar religiją. Mes didžiujamės CCF rekordui tuo reikalu, nes esame vienintelė politinė partija, kuri turi tokį rekordą.

2. Komunistai paskelbė žūtinę kovą CCF nuo pat tos partijos įsteigimo. Mes to laukėme, nes, kaip ir visos demokratinės socialistų partijos, mes buvome ir esame priešingi bent kokiai diktatūrai-komunistinei, kapitalistinei, fašistinei ar kuriai nors kitokiai. Mes netikime, kad eventualus trečias pasaulinis karas pašalintų komunizmo pavojų pasauliui ar išvaduotų Sovietų Sąjungos pavergtas tautas. Politikai, kurie teigia, kad parems tautų išvadavimo karą yra negarbingi ir neverti pasitikėjimo. Tai buvo įrodyta 1956 metais ryšium su Vengrijos sukilimu. Aš buvau pirmtiniu Kanados lyderiu, kurs pasmerkė Sovietų intervenciją Vengrijoje.

3. CCF mano, kad kai kurios Vakarų demokratiškos valstybės padarė didelę klaidą nepripažindamos Raudonosios Kinijos vyriausybės. Tai nustūmė Kiniją į Sovietų Sąjungos glėbį. Pripažinimas anaipol nereikia vyriausybės ar jos politikos užgyrimo. Pripažinimo esmė glūdi tame, kad pripažįstamas faktas, kad ta šalis yra vyriausybės kontrolėje. To kaip tik reikalauja tarptautinė teisė ir praktika. Daugelis valstybių yra valdomų tų, kurie pasiekė valdžios jėgos ir pasišlykštėjimo vertybėmis pagalba. Prieš tam tikrą laiką buvo nužudytas Irako karalius. Jo ministerio pirmininko lavonas buvo valkiojamas Bagdado gatvė-

mis. Dvi ar trys savaitės po to įvykio Amerika, Anglija, Kanada ir kitos valstybės pripažino naują Irako režimą. Bet jos anaipol neužgyrė to režimo priemonių. Jeigu mes pripažįstame Iraką, kaip mes galime priešintis Kinijos pripažinimui?

4. Bent kokia politinė partija, kuri rinkimo metu žada išvaduoti Sovietų pavergtas Rytų Europos tautas, sąmoningai apgaudinėja visuomenę tikslu gauti tų tautų balsus. CCF niekuomet nebuvo negarbinga partija ir nebus tokia ateity. Mes darbuojame visokiais kitais būdais, kad padėtis toms tautoms atgauti laisvę. Šiuo gi metu mes norime suburti visus Kanados gyventojus į demokratišką sambūrį, siekdami padaryti Kanadą geresne šalimi mums visiems ir per Tautų Sąjungą siekti laisvės ir socialinio teisingumo nuostatais pagrįsto pasaulio. Daugiau negu tai CCF negali nieko pažadėti.

3. Dr. Ancevech-Ancevičiaus pareiškimai per radiją

Ryšium su CCF spaudos tarnybos pateiktą spaudai paminėtu interviu — CHWO radijo stoties žinių redaktorius Mr. C. Young spalio 18 d. pravedė su dr. Ancevech transliuotą per radiją 10 minučių trukusį pasikalbėjimą. Atsakindamas į Mr. Young statomus klausimus, Ancevičius išryškino kilusių iš už geležinės uždangos imigrantų nepaprastą jautrumą sovietinio komunizmo atžvilgiu, pareiškdamas, kad absoliutinė tų imigrantų dauguma, pažįstanti komunizmą iš patyrimo, yra pasipiktinusi kai kurių Kanados dienraščių ir politikų pareiškimais, apbūdinančiais Eisenhauerio-Dulles tolimųjų rytų politiką kaip kriminalinę ir siekiančią karo. Galima su ta politika sutikti arba nesutikti, bet vieną reikia turėti omeny, kad ne Amerika siekia karo, bet Maskva norėtų matyti karą tarp Kinijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių tikslu tokį susirėmimą išnaudoti savo imperialistiniams siekimams ir liekanti nuošaliai nuo konflikto nusilpinti kaip kiniečius taip ir amerikiečius. Tai sena Maskvos taktika ir tik tie, kurie to nesupranta, gali vadinti Amerikos politiką kriminaline. Kiniją, pasak Ancevičiaus, reikėtų pripažinti ir tai ne iš meilės komunistiniam režimui, bet siekiant sulaužyti Maskvos-Peipingo ašį ir duoti kiniečiams galimumą pasirinkimo tarp Maskvos ir Washingtono. Dabargi Kinija yra Vakarų nustumta į Maskvos glėbį ir visais atžvilgiais priklauso nuo jos malonės. Tuo tarpu kaip gyvybiniai Kinijos interesai, nežiūrint jos komunistinio režimo, yra iš esmės priešingi Maskvos interesams. 600,000,000 kiniečių yra reikalingi erdvės, ir tokia erdvė anksčiau ar vėliau jie gali rasti tikrai milžiniškuose ir retai apgyventuose Sovietų Sąjungos plotuose. Šituo požiūriu Eisenhauerio ir Dulles dabartinė politika Kinijos atžvilgiu yra keistina. Bet tų abiejų valstybės vyrų negalima jau identifikuoti su visa Amerika. Eisenhoweriai-Dullesai šiandien yra, o ryt jų gali nebūti. Tuo tarpu kai Amerika yra tokiu pastoviu ir milžinišku veiksmu tarptautinėje politikoje, kurs saugo visą vakarų pasaulį nuo komunizmo pavojiaus. Juk jeigu ne Maršalo planas, tai likusioji Europos dalis būtų jau senai besanti komunistiniame pasauly.

Be to, dr. Ancevičius, atsakindamas į kitus Mr. Young paklausimus, išryškino Kanados Liberalų ir Konservatorių partijų hipokritiškumą imigrantų atžvilgiu, pažymėdamas, kad abi tos partijos, žiūrėdamos į imigrantus kaip pigią darbo jėgą, beatodairiai išnaudoja jų antikomunistinį nusistatymą parlamentarių rinkimų metu visokiais neatsakomingsais pažadais apie jų kilmės kraštų iš-

Praktiškas Frank Saino planas jaunimui nuo gedimo apsaugoti

Jaunimo pataisos namų (House of Correction) superintendantas ir demokratų kandidatas į Cook apskrities šerifus, Frank G. Sain, pasiūlė jauniems nusikaltėliams, dabar esantiems Pataisos Namuose, jaunimo stovyklų steigimą vieton kalėjimų suaugusiems statymo.

Sain, išbuvęs 25 metus Cook Apskrities ir Bridewell kalėjimų wardenu, kalbėdamas savo rinkimų kampanijos darbuotojams, pasiūlė „naują drąsą programą jaunuomenės nusikaltimams pagydyti“.

„Aš atmetu kaip žamšinių pirštinačių, taip žvalvarinių šarvų metodą tai paauglių nusikaltėlių problemai spręsti. Mes turime pagaliau baigti šį savo kovos su nusikaltimais metodą, o turime pradėti galvoti kaip juos gydyti“, jis pareiškė.

Iš kalėjimų į farmas

Frank Saino metodai ir reformos Apskrities kalėjime ir Miesto pataisos namuose yra pripažinti ir užgirti Jungtinių Valstybių Kalėjimų Biuro ir jis yra skaitomas nusikaltimų išvengi-

vadavimą iš komunistinės vergijos ir t. p. Kova prieš komunizmą negali būti vedama tuščiomis antikomunistinėmis frazėmis, bet tikrai apgalvota ir planinga politika kaip ūkio srityje, taip ir visose kitose gyvenimo srityse. Deja, vakarai tokios politikos šiuo momentu neturi ir viliojami Maskvos vadinamosios taikingos koegzistencijos beprasmiškai blaškosi, siekdami išlaikyti dabartinį status quo tarp Rytų ir vakarų. Aš anaipol neperšu karo — kalbėjo Ancevičius — bet sąmoningai ir planinga politika, siekiančia veikti komunistinį pasaulį Vakarams pagėdijama prasme ir linkme yra būtina.

mo ir penologijos dideliu autoritetu.

„Aš noriu tuos vaikus išimti iš kalėjimo ir paskirti juos dirbti ūkiuose čia pat mūsų apskrityje“, jis sako. „Tatai jiems duotų progą dalyvauti didesnio ir geresnio Illinoisaus statyboje“.

Tėvų ir policijos bendras reikalas

„Aukščiausias laikas tai problemai pradėti spręsti praktiškai, patiems „bėdon patekusių“ vaikų tėvams bendradarbiaujant su šerifo policija“, kalbėjo demokratų kandidatas į šerifus. „Tada aš pasiūlau tiems tėvams įsteigti šerifo patariamąjį organą ir visuomeninių tarybų sistemą, kur atsakingi piliečiai galėtų bendrai veikti prieš nusikaltimus jų kaimynystėje, aptardami ir priimdami pozityvias veikimo programas.“

Čia yra sritis, kuri reikalauja bendradarbiavimo tarp tėvų ir policijos. Ta sritis taip pat yra tiesioginis iššaukimas redaktoriams, kunigams, biznieriams ir visų Cook apskrities bendruomenių apsišvietusiems piliečiams, nugalėti tą mūsų krašto jaunimo rykštę Nr. 1“.

Padarytų saugiausią apskritį

Būdamas Apskrities kalėjimo wardenu nuo 1934 iki 1949 metų Frank Sain atliko pionieriaus darbą, atskirdamas jaunuosius nusikaltėlius nuo užkietėjusių senų kriminalistų. Jis taip pat įvedė Pataisos Namuose religinę, švietimo ir amatų apmokymo programas. Pataisos Namų

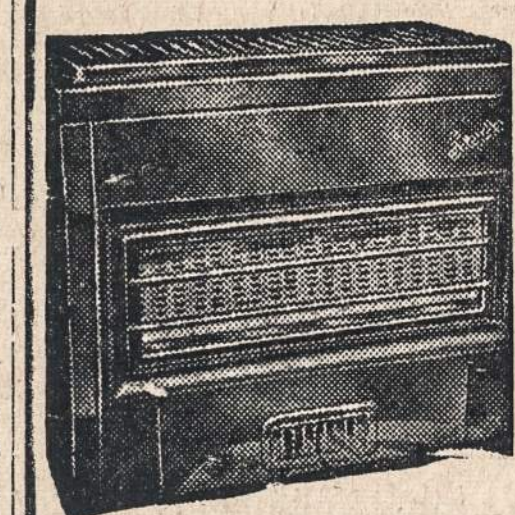
wardenu jis buvo paskirtas 1949 metais.

Dėl savo tinkamumo šerifo pareigoms jis pats pasisako: „Aš prašau jūsų paramos, kadangi aš esu tarnavęs penkių šerifų kabinetuose nuo 1934 ir 1949 metų ir turiu praktišką patyrimą ir žinojimą, kokios šerifo pareigos yra“.

„Aš pasiūlau Cook apskritį

padaryti saugiausią ir geriausią policiją turintį apskritį visose 49 valstijose“.

New Life Delicatessen
Nami gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS DIDELES NUOLAIDOS

Įvairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosime UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE arba kitos geros gamybos gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkite visai žiemai.

Nuo \$86.00 ir aukščiau

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nušimtis nuo 4 1/2 iki 6.

TAUPYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS.

INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antr., Penktad. ir šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.

Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

Neturėjome progos balsuoti už lietuvių kandidatą į JAV kongresą. Šiandien tokia proga. Anthony J. Rudis įtrauktas į kandidatų sąrašus. Todėl patys balsuokime ir savo kaimynus kvieskime lapkričio 4 dieną balsuoti už Anthony J. Rudis. Amerikos pilietis

NOW, at a new home heating rate *

THE LUXURY OF ELECTRIC HEATING

Naujo namo pirkėjui, kuris nori geriausios — nerūkstančios, nedulkančios, nedvokiančios šilumos. Nevartoja kuro, nereikia kamino!

Jei jūs galvojate kaip dauguma žmonių, tai galite pamanyti, kad elektrinis šildymas yra lyg jachtos turėjimas — malonus, jeigu išgalite.

Modernus elektrinis šildymas kaštuoja keletą dolerių daugiau, bet yra lengvai pakeliamas daugumai naujų namų pirkėjų ir daug pranašesnis už senosios apšildymo metodus.

Nes čia — pirmą kartą — yra šildymo sistema taip švari, kaip elektros šviesa! Matote, ji nevartoja kuro. Nėra nieko deginti, nėra atviros liepsnos. Kai niekas nedegina, nėra dūmų, nėra suodžių neišvairai gaminti. Ir turėdami naują elektrinį šildymą, turėsite naują minties ramybę. Nėra nieko, kas priveržtų, lašėtų, dvoktų ar pervirtų!

Spinduliuojas Elektrinis šildymas — patogumo stebuklas

Spinduliuojas Elektrinis šildymas yra absoliučiai tykus — be judančių dalių, be furmos bėdėsio. Jis duoda per dvi sekundes šilumą, lyg pačios saulės. O ir lengva jį kontroliuoti (kaip pasukant savo radiją) paskirais termatais, išlaikyti kiekviename kambary. Galite palaikyti maudyne 80°, kad būtų malonu maudytis, 72° gyvenamajam kambariui patogiai išlėsti, palaikyti miegamajame patvariai 65° smagiam miegui. Be to galite dar pridėti vasarinį oro reguliavimą, namą statant ar kitu pasirinktu laiku.

Ekonomiškas pirkti, įtaisyti, užlaikyti, vartoti Spinduliuojas Elektrinis šildymas gaunamas įvairių formų. Pavyzdžiui, jis gali būti glotna lenta, įtaisyta pagal grindis išorinė sienose. Jis gali būti įmontuotas grindyse ar lubose. Arba jis gali būti spinduliuojančių stiklinių plytų, įrengtų sienose. Bet daugumoj atvejų Spinduliuojančios Elektrinės Sistemos įrengimas kainos mažiau, negu įprastinių liepsnos tipo sistemų.

Suprantama, tinkama insuliacija ir žieminiai langai bei durys yra būtina dalis kiekvieno Elektrinio šildymo Namų (be jų elektrinis apšildymas namui nepatartinas). Bet jums nereikia kamino, nė karšto vandens vamzdžių ar radiatorių, nereikia furmos, nė

ne kurui vietos. Spinduliuojas Elektrinis šildymas nereikalauja grindžių vietos. O ir nereikia nieko laikyti, nieko daryti švarumui palaikyti. Užlaikymas kaštuoja tik dadelę to, kas tektų mokėti įprastinės šildymo sistemos operavimui.

Visa-elektrinė šilumos Pompa — apskritų metų oro reguliavimui

Jei norite šildymo ir oro reguliavimo viename viename, jūs pasirinkite naują šildymo Pompą, kuri ir šildo ir vėšina elektriskai. Šia visa-elektrine sistema oras jūsų name yra šildomas arba vėšinamas kaip tik tokiai temperatūrai, kurios norite, išvalomas, švelniai ir tykliai sklinda kiekviename kambaryje. Šildymo Pompa yra glaudus vienetas, galimas įtaisyti rūsyje arba bet kur kampe. Kaštuoja ne daugiau, kaip mokėtumėt už įprastinę sistemą, tik čia dar turite oro reguliavimą.

Nauja elektrinio šildymo kaina

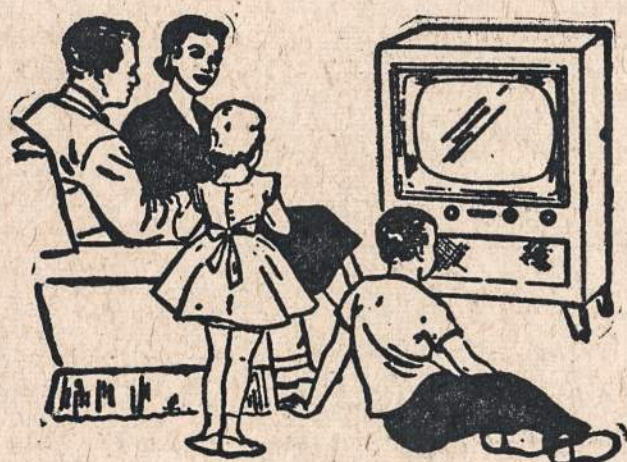
1958 metų liepos 28 d. Illinois Commerce Commission įgaliojo Commonwealth Edison and Public Service Company įvykdyti naują šildymo kainą, kuri sumažino elektrinio šildymo kainą apie 30%. Ši nauja kaina, kartu su naujomis elektrinio šildymo priemonėmis ir geresniais namų insuliacijos standartais padaro elektrinį šildymą visai įmanomą daugumai naujų namų pirkėjų. To pasekoje naujas elektrinis šildymas jau tapo paskirtas daugiau negu 900-ms Chicago sritys namų ir apartamentų.

Elektrinio šildymo operavimo kaštai, suprantama, įvairūs pagal namo dydį ir rūši ir pagal šeimos gyvenimo įpročius. Commonwealth Edison and Public Service Company, arba jūsų namo statytojas mielai sutiks padaryti elektrinio šildymo apskaičiavimus, paremtus duomenimis apie tai, kokią namą jūs planuojate statyti ar pirkti.

Atminkite, elektrinis šildymas gaunamas dabar! Nėra laukiančiųjų sąrašo ir nereikia laimėti! Tat, jeigu horizontas matosi jums naujas namas, žiūrėkite modernaus elektrinio šildymo stebuklo. Jį rasite geriausiuose šiandien gaunamuose naujuose namuose!

For more information about New Electric Heating, phone your nearest Commonwealth Edison or Public Service office

Commonwealth Edison
Public Service Company

Taupykite savo šeimos saugumui

Mūsų apdraustos taupymo sąskaitos sudaro idealias atsargas šeimai aprūpinti. Tų sąskaitų doleris visada vertas šimto centų, jos nesvyruoja, neprazūva, joms negresia pavojus, iš jų gaunamas didesnis už vidutinį pelnas. GALITE čia atidaryti sąskaitą bet kuria Jums tinkama suma.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Telefonas: HAymarket 1-2028

NAUJIENOS THE LITHUANIAN NEWS	
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.	
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.	
Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trim mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniai — iki 12-tos.	

Blogi ženklai republikonams

Tik ką paskelbti Gallup'o anketos duomenys rodo, kad, jei rinkimai įvyktų šiandien, tai demokratai gautų 58 nuoš. balsų, o republikonai — 42.

Dar blogesnis dalykas yra tas, kad priešinga republikonams balsuotojų nuotaikų kryptis reiškiasi per visą rinkimų kampanijos laiką, nuo rugsėjo pradžios iki dabar. Dr. George Gallup'o organizacija pravedė visame krašte tris apklausinėjimus tarp piliečių, turinčių balsavimo teisę, klausdama, už kurią partiją jie balsuos. Rezultatai buvo tokie:

Rugsėjo mėn. — už demokratų 56%, už republikonus 44%.

Spalio pradžioje — už demokratų 57%, už republikonus 43%.

Dabar — už demokratų 58%, už republikonus 42%.

Taigi demokratams palankių balsuotojų nuosimtis nuolatos auga, republikonams palankių — nuolatos mažėja.

Jei ši kryptis nepakitės iki lapkričio 4 d., tai demokratų gali surinkti 59 nuoš. arba net daugiau. Tai reikštų katastrofinę republikonų pralaimėjimą — panašų į tą, kuris ištiko juos 1936 m., F. D. Rooseveltui kandidatuojant antru kartu į JAV prezidentus.

Bet išgelbėti situaciją bando prez. Eisenhoweris, kuris jau pasakė kelias kalbas Vakaruose ir Vidurvakaruose ir rengiasi kalbėti vienur kitur rytinėse valstybėse. Tik kažin ar jo pastangos pakeis balsuotojų nusistatymą republikonų naudai?

Dauguma laikraščių sako, kad ne. Kai kurie mano, kad prezidento kalbos gali net pakenkti jo partijai, nes jisai neįprastu jam aštrumu puola demokratų, kurie rėmė jo politiką JAV kongrese; demokratų ir daugelis nepriklausomų balsuotojų piktnasi tokiu prezidento "nedėkingumu"; net ir pažangesnieji republikonai jaučiasi nesmagiai.

Lapkričio 4 pamatysime.

Nesutarimas kardinolų kolegijoje

Konklavėn susirinkę, 51 kardinolas balsavo 8 kartus, sekmadienį ir pirmadienį, bet nesugebėjo išrinkti naują popiežių. Kaip jie balsavo, niekas už Vatikano sienų nežino. Nežino nė Vatikano gyventojai, kurie nėra uždarę Sistine koplyčioje.

Bet vienas dalykas yra aiškus — tai gilus nesutarimas Kardinolų Kolegijoje dėl kandidatų. Matyt, jų yra keletas ir kiekvienas turi savo šalininkus. Išrinkimui reikia dviejų trečdalių visų balsų ir vieno — atseit, 35. Šito skaičiaus kol kas nesurinko nė vienas kandidatas.

Bandant atspėti, kas juos skiria, peršasi mintis, kad

tai bus, veikiausia, klausimas kovos su komunizmo grėsme. Italija turi stipriausią visoje Vakarų Europoje komunistų partiją, — nors tenai yra pats Katalikų Bažnyčios centras. Kodėl taip atsitiko? Ir kokios politikos privalo laikytis pasaulio katalikų dvasininkija toliau, kad tas "raudonasis potvynis" būtų sustabdytas?

Matyt, vieni kardinolai siūlo vieną kelią, kiti — kitą. Ir vieni kitiems nenusišleidžia, nes tai iš tiesų begalinės svarbos klausimas.

Rinkimai tęsis šiandien.

Apžvalga

PARTINĖ ETIKETĖ

"Vienybėje" Vytautas Meškauskas labai smarkiai puola valstiečius liaudininkus dėl jų neseniai išleisto "Varpo" — už tai, kad jie, esą, neteisėtai savinasi Vincą Kudirką, kurio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti tas leidinys buvo Amerikoje paruoštas ir išspausdintas.

Brooklyno savaitraščio bendradarbis rašo:

"Kodėl liaudininkams būtinai reikalinga V. Kudirkos etiketė? Jie patys nepaaiškina. Reikia manyti, kad jie tikisi ta etikete "tautiniai" nudažyti savo politinį kromelį. Toks reiškinys jau buvo žinomas net Karoliui Marksui, kuris savo DAS KAPITAL 2 laidos II tomo 333 pusl. štai ką pasakė:

"Etiketės, klįjuojamos ant politinės sistemos tuo skiriasi nuo etiketės, lipo do ant prekių, kad jos apgauna ne tik pirkėją, bet ir pardavėją."

Sunku įžiūrėti, koks čia lo giškas ryšys tarp to, ką Meškauskas prikašioja "Varpo" leidėjams, ir to, kas pasakyta Markso citatoje. Jisai kaltina juos apgaulingu "Kudirkos etiketės" naudojimu savo "politiniame kromeliui", t.y. savo partijos reikalui; o ištraukoje iš "Kapitalo" kalbama apie "politinę sistemą". Tai labai skirtingi dalykai.

Tad kam gi čia ta Markso citata buvo jam reikalinga? Matyt, tam, kad parodžius, koks didelis žinovas esąs liaudininkų kritikas — net Markso "Das Kapital" skaitė!

Tačiau dėl viso ko nutarėme patikrinti, ar jisai teisingai jį cituoja.

"Kapitalo" ištrauka

V. Meškauskas pasiėlgė gerai, paduodamas tikslų vietą Markso veikalui, iš kurio jisai sakosi paėmęs aukščiausiai paduotą ištrauką. Kiti rašytojai dažniausia to nepadarė, o ir būna vargas, kai nori atitaisyti jų prasimanymus, menamai paremtus "paties Markso žodžiais".

Tačiau jo paduotoji ištrau-

ka labai netikslė. Mes susiradome antrajame "Kapitalo" tome, Meškausko nurodytame 333 pusl., jo autoriaus pareiškimą apie "etiketes", klįjuojamas ant "sistemos". Bet tenai kalbama ne apie politiką ir ne apie politines partijas arba jų "kromelius".

Tenai kalbama apie didžiojo prancūzų ekonomisto François Quesnay *ekonominę filosofiją*, ir sakoma (cituojame vokišką tekstą, kad nebūtų abejonės dėl likslumo):

"Die Etikette eines Systems unterscheidet sich von der anderer Artikel u. a. dadurch, das sie nicht nur Käufer prellt, sondern oft auch den Verkäufer". (Sistemos etiketė skiriasi nuo etiketės ant kitų daiktų tarp kitko tuo, kad ji apgauna ne tik pirkėją, bet dažnai ir pardavėją.)

Apie kokią "sistemą" čia eina kalba? Apie *fiziokratinę sistemą* — "das physiokratische System", kurią šukūrė garsus prancūzų filosofas ir ekonomistas François Quesnay (išl. Fransuā Kenė), karaliaus Liudviko XV patarėjas ir didžiojo anglų ekonomisto Adomo Smith'o draugas.

Pagal Quesnay teoriją, produktingas darbas tėra tik žemdirbystė, kuri pagamina ne vien tai, kas reikalinga užimtų joje žmonių pragyvenimui, bet ir tam tikrą *perviršį* gėrybių (maisto produktų bei žaliavų, einančių apyvartai, t.y. virstančių prekiomis. Todėl tik žemdirbystėje (agrikultūroje) užimtos visuomeninės klasės — žemės nuomotojai ir jų samdomi darbininkai — yra pagal tą teoriją *produktingos klasės*; o fabrikantai ir pirkliai — *neproduktingos klasės*.

Kaip matome, jau 18-ame šimtetyje tas garsus ekonomistas (ir jo pasekėjai) aiškiai skirstė visuomenę į "klasės", pagal jų vaidmenį krašto ūkyje ir iš to išplaukiančius jų ekonominius interesus. O daugelis žmonių šiandien įsivaizduoja, kad "klasės" sugalvojo Marksas, norėdamas sukelti revoliuciją!

François Quesnay, kaip minėjome, buvo dargi karaliaus patarėjas, o jo garsusis mokslas Turgot vėliau pasidarė finansų ministeris.

Savo teoriją labai suglaustoj formoje Quesnay išdėstė vadinamoje "Tableau Economique" (Ekonominė Lenta), 1758 m.

Tad apie šitą *ekonominės filosofijos* "sistemą", Marksas ir kalba toje "Kapitalo" vietoje, kurią neva cituoja Vytautas Meškauskas, visiškai iškreipdamas autoriaus mintį. Aišku, kad Meškauskas to veikalo neskaitė, o citavo iš kokio, jau suteršto, šaltinio.

Jisai prikašioja "Varpo" leidėjams ir bendradarbiams apgaulingą "etiketės" naudojimą — ir pats neteisingai (ir visai beprasmiškai) naudoja "Markso etiketę".

Fiziokratinė sistema

Tuo galėtume ir baigti. Tačiau, tiek pasakius apie François Quesnay, pravers nors trumpai dar turti žodį kitą, kodėl "Kapitalo" autorius peikė jo sistemą.

Marksas nesakė, kad visos "fiziokratų" idėjos netikusios. Atvirkščiai, jisai pripažino, kad ekonomijos srityje jie atidengė tokias tiesas, kokių niekas pirmiau nebuvo pastebėjęs. Quesnay (kurį Marksas laikė genijumi) ir jo mokiniai pirmieji ėmė sistemingai aiškinti *kapitalistinės* gamybos esmę, surasdami, kad darbas (žemės ūkio darbininkų) pagamina ne tik vartojamasias gėrybes, bet ir prekes; kad stambus žemės nuomotojas gauna iš savo įdėto kapitalo daugiau, negu jisai įdeda, atseit, *pelną*; ir kad pelnas yra jo ekonominės veiklos motyvas.

Tačiau, skelbdami šitas kapitalistines idėjas, fiziokratai manė, kad jų teorija sustiprins žemvaldžių padėtį valstybėje. Jie tikėjo į "feodalinę iškabą" (feudales Aushänge-schild). Štai kur buvo jų išsaves, ir kitų apgaudinėjimas.

Tai va apie kokią klaidinąciją etiketė rašė "Kapitalo" autorius, o visai ne apie "politines sistemas" apie "politinio kromelio", kaip pasakoja Meškauskas.

Autoritetas

Du vaikai žiūri į lange išstatytas prekes. Pranukas 5 metų, pamato gumines pirštines ir mano:

— Idomu, ką daro su tokio-

mis pirštinėmis?

— Labai paprastą, — atsako Jonukas, 6 metų: — Jas apsimovus galima numazgoti rankas jų visiškai nesuslapi-

mus.

Iš Lietuvos pagrindžio į Sibirą ir atgal

III

(Tėsinys)

Mirus Stalinui, o vėliau suėmus Beriją, kaliniai tikėjosi, kad bus kokios nors platesnės reformos pravestos, tačiau, be vidaus režimo palengvinimo, nieko daugiau neįvyko. Ir tai tik patvirtino senesnių kalinių mintį, kad iš komunistų, kokie jie bebūtų, laukti ką nors geresnio nėra prasmės. Vistik dviejų galingiausių budelių pranykimas stovyklos administraciją palietė daug giliau, negu buvo manoma. Jau vien tik kurį karininką pavadinus Berijos šalininku, jis greit pradingdavo.

Visa stovykla neišėjo į darbą

Gegužės mėnesio pabaigoje stovyklą pasiekė gandas, kad Kengyras neišeina į darbą. Daug kas iš kalinių laikėsi nusistatymo, kad ir Džekazganas turi paskelbti streiką, tačiau iš pradžių ne visi su tuo sutiko. Be to, ir gandai apie įvykius Kengyre buvo gana skirtingi, neaiškūs.

Birželio mėnesį Džekazgane įvyko visuotinė musulmonų šventė. Solidarizuodama su jais į darbą neišėjo visa stovykla — 5000 vyrų. Musulmonai buvo iš Rusijoje gyvenančių savo draugų gavę dideles maisto siuntas ir visai stovyklai iškėlė pietus. Tai buvo stovyklos istorijoje iki tol negirdėtas reiškinys. Per visą dieną nebuvo matyti nei vieno čekisto.

O gandai apie Kengyrą nesiliovė. Pagaliau visi įsitikino, kad ten iš tikrųjų kas tai vyksta. Birželio 23 d. (1954 m.) ir įvyko sprogimas. Visą vyko spontaniškai. Visos pirmojo skyriaus stovyklos be jokios agitacijos neišėjo į darbą. Kaliniai liepė pasitraukti iš stovyklų visam administracijos personalui, neleido išvežti dokumentus iš zonos ir paskelbė, kad derybas ves tik su atstovais iš Masyvos. Dar tą pačią dieną paaiškėjo, kad čekistai panašiam įvykiui jau iš anksto ruošėsi. Jie slapta naktimis išvežė visas maisto produktų atsargas ir kitus sandėlius mieste. Sekančią dieną uždarė vandens tiekimą į stovyklą ir įvedė baudžiamą maisto davinį. Stovyklą apsupo vidaus kariuomenė, įrengė kulkosvaidžių lizdus ir sargybos būdelėse vietoj vieno patatė du kareivius.

Tankais varė į darbą

Kaliniai stovyklos administracijai raštiniai įteikė sekančius reikalavimus:

- 1) Peržiūrėti visas bylas;
- 2) Paleisti nepilnamečius;
- 3) Paleisti pabaltiečius;
- 4) Paleisti visus užsienio piliečius;
- 5) Išmokėti visą atlyginimą už darbą;

- 6) Pakeisti stovyklos viršininką Manikovą;
- 7) Padidinti maisto davinį;
- 8) Paleisti invalidus ir ligonius.

Tuo tarpu už zonos (be konvojų) gyvenantieji kaliniai, nors jie ir buvo labai saugioje vietoje, vieningai pareiškė norą grįžti į stovyklą ir dalintis bendru likimu. Čekistai mėgino juos dar perkalbėti tačiau veltui. Jokios privilegijos nesustabdė žmogaus troškimo būti laisvu ir palaikyti draugus.

Į stovyklą atvyko specialios paskirties generolas Byčkovas, visus draugais vadindamas, ir pasakė prakalbą. Esą, tai nieko gero neduosia, nes vyriausybė turinti daug priemonių maištinkus nuraminti. Jis kvietė visus išeiti į darbą, aukso kalnus žadėdamas, tačiau norinčių neatsirado.

"Aš Berija, aš sušaudysiu jus visus kaip šunis..."

Stovyklos viršininkas Mankovas bandė įeiti į zoną, bet kalinių sargyba jo nepalaido. Nervuotas sadistas — jis tą vardą pilnai pateisino — vos nepamišo akivaizdoje to, kad jo pavaldiniai taip nepagarbiai su juo elgiasi. "Aš Berija, aš sušaudysiu jus visus kaip šunis", šaukė jis užlipęs į sargybos būdelę.

Birželio 26 d. apie pietus į stovyklą atvyko GULAG'o viršininkas generolas Dolgich, prokuroras Vavilovas su visa svirta ir pareiškė, kad, jei stovykla neišeis į darbą, ją ištiks Kengyro likimas. Apie tai mes dar nieko tikro nebuvo sužinoję, bet generolo žodžiais niekas nenorėjo tikėti. Taip jis ir išvyko, nieko nepėgęs.

Tos pačios dienos vakare į zoną įleido kelis kalinius, mačiusius Kengyro tragediją. Tačiau ir jais nenorėjome patikėti, manydami, kad tai eilinė čekistų provokacija. Taip praėjo dar viena diena.

Birželio 28 d. rytą visus pažadino motorų staugimas. Kadangi tvoros buvo mūrinės ir aukštos, tai nebuvo įmanoma ką nors pamatyti. Tada čekistai ant gerai matomos kalvos pravedė tankų "paradą". Tankų buvo aštuoni. Visiems tapo aišku, kad generolas Dolgich nejuokavo.

Apie 8 val. ryto tankai apsupo stovyklą. Čekistai atidarė vartus ir pamatė, kad už vartų stovi tankai su užvestais motorais, o būrys ginkluotų kareivių ir karininkų su pistoletais rankose. "Tai ką, fašistai, galvojate eiti į darbą ar ne?" sušuko vienas iš karininkų.

(Bus daugiau)

KS AVERAS KAUNAS

VARDAN TOS LIETUVOS

II dalis VINCO KUDIRKOS DARBAI

31. Jeigu žemesnis ir vidutinis mokslas del Lietuvių turi daug trukdymų, tai jau augštesnis turi prie ty pat trukdymų net per daug erškėčių. To drasuo-liaus, kurio troškimas mokslo didesnis už visas kliūtis ir "agentų" trūsą, to drasuo-liaus, ką nesustojes ant 4 klasių eina tolyn ir išbaigęs gimnaziją įstoja į universitetą, dalis visai neužvydėtina ir mažai ką gali išdrąsyt. Mūsų žmonelės matė visą laimę iš mokslo tikslai tame dalyke, kad mokslas duoda įstoti į kunigus ir, jeigu žinotų, kad vaikas netaps kunigu, tai visai neleistų vaiką į mokslo. Del įstojimo į kunigus gana yra 4 klasių, o kad iš pabaigusiuju daugiausiai kaip 4 klases retai kuris eina į kunigus, tai gi jau patys tėvai augstesniųjų klasių neužkencia. O da pridėkime prie to trūsą agentų, ką stengiasi tą neužkencimą padidinti, tai aišku bus, kad baigiančiųjų gimnaziją mes daug negalime turėti. Tai gi toks drasuo-lis, ką veržiasi prie mokslo augščiausiai 4 klasių, junta, kaip su kiekviena augštesne klase šla del jo tėvai ir giminės vis labyn ir labyn, o įstojes į

universitetą pasijunta visai neturinečiu savo artimiausiuju. Iš vien su giminiškais jausmais nyksta ir materiališka pagelba. Beveik tiesiog galiu pasakyti, kad įstojusiems į universitetą tėvai, ar broliai, apėmusieji namus, visai nustoja davę pašalpą. Jeigu nabagėliui "drasuo-lui" da priguli šiek tiek dalies, tai ir tos neišgauna "geru": arba turi visai išsižadėti jos, arba, prispaustas vargu, už kelias dešimtis rublių turi pakvituoti, buk išėmęs visą dalį, tegul bus, kelis šimtus rublių. Tokiu būdu patekęs į universitetą turi rūpintis ir apie mokslą ir apie "visų dienų" duoną. Nešdamas per istitus metus tokias dvi sunkias naštas, naikina savo jaunas pajiegas ir gale metų grįžta namon pasilsėti. Tik čia iš visų pusių randa atšaliną: giminės visi tamsuo-liai ir žemesniejie inteligentai žiūri ant jo išpasalų, keturklasiiniai inteligentai šalinasi lyg nuo užsikrėtusio kokia baisia liga. Toks šnaivimas ant universitetinių inteligentų ir neištikėjimas jiems perėjo ir ant raštų ir laikraščių, prie kurių prisideda aukštesnieji inteligentai. Tegul toks universitetinis parašys savo veikale du kart du — keturi, tai tuoj atsiras persergiantieji balsai: netikėkite! čia ne tikras mokslas, čia kilpos užtaisytos ant jų nekaltybės. (čia, malo-

mai, kalba Kudirkos asmeniškas patyrimas. — K.K.).

[Iskaičius visa tą, darosi suprantamas anksčiau "Varpe" duotas vaizdas (nr. 1, 1891):

Štai atsidarė durys, žengė drąsiai artymas ir ištraukęs iš pažastės pundelį popierių metė ant stalo, tarydamas:

— Te Varpa!.. tokio mums nereikia... mes vis sakėme, kad da palaukime, pažiūrėkime, kas toliau bus... tai ot ir pasirodė!

— Kas pasirodė? — paklausiau, dyrstelėjęs pirma ant "Varpo", o paskui ant artymo.

— Kas pasirodė?! kad "Varpas" jūs visai "bedieviškas". Jūs Dievo nenorite pripažinti!

— Ar tamista atradai kur "Varpe" teorijas prieštaraujančias Dievo esybei? ar užtemėjai kokią mislį, nenorinčią pripažinti Dievo? ar...

— Kas man galvoje, su kokiomis ten "teorijomis" ir "mislimis"! Suskaičyk tik, kiek kartų paminėtas "Varpe" Dievas, o pats pamatysi!

— Aha... šitaip...

— Palauk da, da to negana! Jūsų laikraštis taipogi socialistiškas! — pasakė artymas ir net krūptelėjo išsigandęs paskutinio savo žodžio.

— Iš kur tai tamista išgriebiai?

— Iš kur? tai gi pažiūrėk... "Varpe" kalbasi apie socialistus (čia balsą nuleido) ir darbininkus (tą žodį ištarė šiek tiek garsiau)...

— Tamista, maldaknygėse tiek kartų paminėtas velnias ir pekla, ar tai maldaknygės velniškos arba pekliškos knygos?

— Eeee, ką čia šnekėti! Dabar jūs visi tikėjimo neturite, Dievo nebijote, bažnyčią niekinate, dvasios, dangaus ir peklos nepripažįstate...

— ... nēr dėl jės kokios šventybės, jūs materialistai, mislyjate tikslai apie skatką, jums galvoje tiklatai Darvinas, jūs žmogų sutvertą ant panašumo Dievo lyginate su beždžionka! — užbaigiau greitai, išstardamas paskutinį žodį dar garsiau, idant būtų žymu, kad jau čia galas. Išmokau šitos užbaigos, nes ją labai tankiai girdėjau, ypač nuo vieno seno ūsoriaus, kuris kiekvieną su manimi šneką, ar apie dangų, ar apie žemę, ar apie dvasią, ar apie molinį puodą, vis taip užbaigdavo.

Artymas nusistebėjo ir tarė:

— Na, tai da ne toks piklas žmogus esi, jeigu šita koki. Iš kur išmokai?

— Geri žmonės išmokino.

— Ar visi darbininkai "Varpo" tą moka?

— Visi.

— Na, tai dėl ko to neparašėte nors sykį "Varpe"? Ot taip į "Audiatur et altera pars" (Tebūna išklausyta ir kita pusė — K.K.). tai da tikty, taip prie galot!

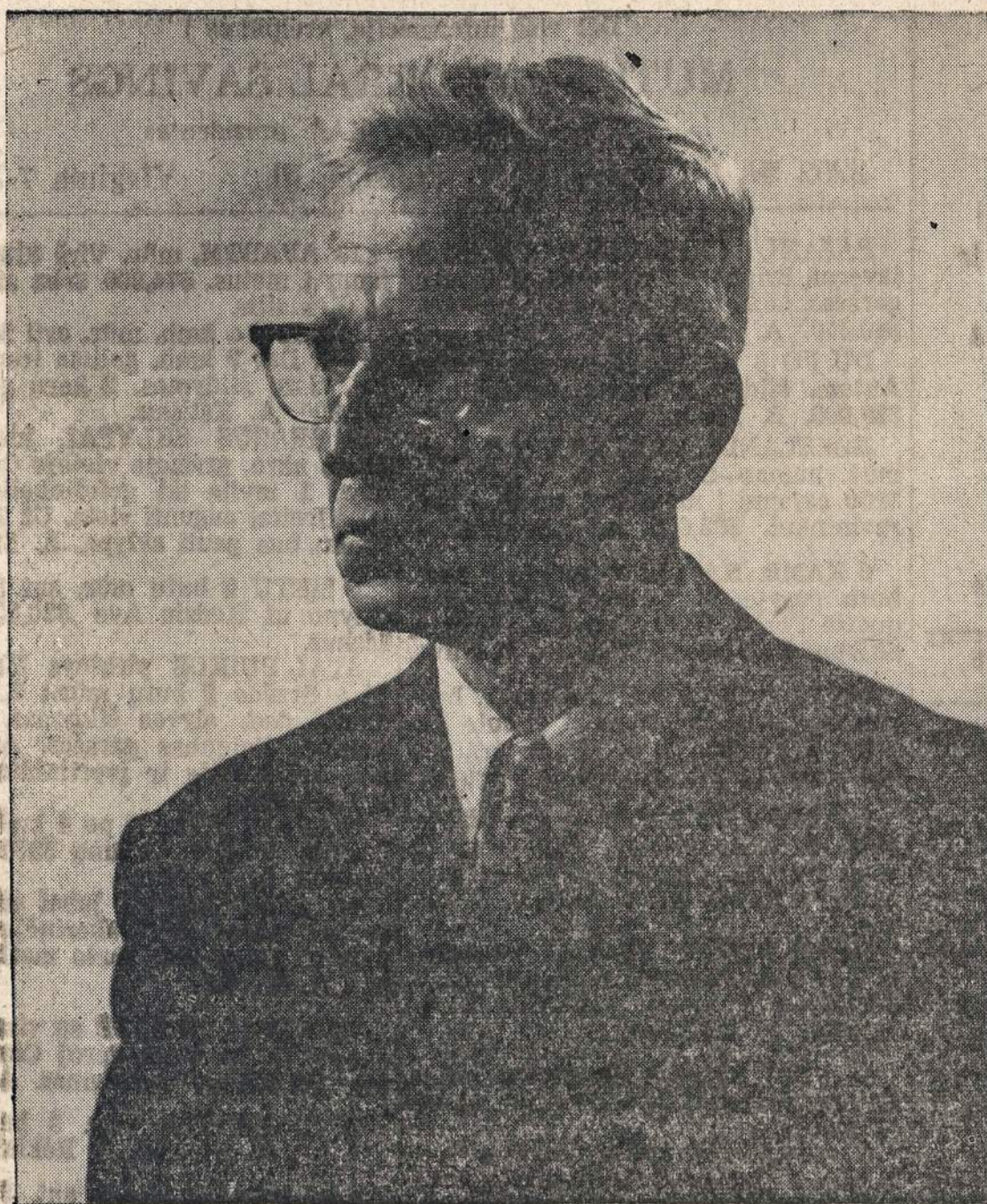
— Matai, tamista, da tuom žygių vartojame kitokius argumentus, o jau kaip mums jų pritruks, tai šitą varysime.

Artymas pakraipė galvą, paėmė atgal "Varpą" ir atsisveikindamas pasakė:

— Na, da palauksime, pažiūrėsime, kas toliau bus.

Išėjo. Artymo žodžiai giliai įsikrto man į galvą. "Varpas" "bedieviškas" o dėlko? Dėlto, kad per mažas skaitlius paminėto žodžio "Dievas". Jeigu taip pasakytų mažas vaikas, tai nusijoktume ir pasakytume: ne, tas vaikas neužaugęs, jis per daug išmintingas. Vienok, kada taip vaikiškai mislyja ir sprendžia žmogus suaugęs, tai jau visai kitaip sakome. Nežinau, ar specialistas iš statistikos žodžio "Dievas" skaitys šituoš manio žodžius. Paklausčiau aš jo, kokią duoda normą t.y. kiek kartų reikia paminėti žodį "Dievas" laikraštyje pusl. 4 per 12 numerį, idant tas laikraštis ne užsitarautų ant vardo "bedieviškas"? ką pasakytų apie laikraštį, kuris nuo pradžios iki galui pripildytas vienu tik žodžiu "Dievas" ir ko pasi-mokytų iš to?

Kūrybinės kibirkštės rezultatai

Dail. Mikas Šileikis

Trumpas pasikalbėjimas su pirmuoju JAV lietuvių dailininku Miku Šileikiu jo 65 metų gyvenimo sukakties ir jo 35 metų kūrybinio darbo proga ryšium su 1958 m. lapkričio mėn. 1 d. Čiurlionio Galerijoje įvykstančia paroda.

Kiekvienas žmogus gimdamas atneša savo gabumus. Tačiau su meno gabumais pasitaiko mažas nuosimtis. Tai gali pastebėti kiekvienas, palyginęs menininkų skaičių su gyventojų skaičiumi. Ir laimingas, kuris gali ir sugeba savo prigimtus gabumus tinkamai išnaudoti. Kūrybinių galių negalima paslėpti. Jos veržiasi per jėgą, jei gyvenimas yra sunkus, kai reikalinga vesti kovą už duoną kasdien. Panašiai buvo ir su jūbiliau, dail. Miku Šileikiu JAV. Bet jisai savo kūrybinę kibirkštį neužslopino ir visą gyvenimą toje srityje dirbavo. To darbo rezultatus dabar matome apžvalginėje meno parodoje. Apie jo gyvenimą, darbą ir kūrybą reikalinga plačiau pakalbėti.

Apžvalginė meno paroda

Dail. Mikas Šileikis jau yra surengęs ne vieną meno parodą. Šita vadinamoji apžvalginė rengiama jo 35 metų kūrybinio darbo ir 65 metų amžiaus sukačiai atžymėti. Parodoje išstatoma aliejinė tapyba, piešiniai ir akvarelės — viso 52 darbai. Paroda rengia Lietuvių Amerikiečių Menininkų Klubas Jaunimo Centro patalpose lapkričio mėn. 1 d., t. y. šeštadienį. Ji atidaryma iškilmingai 6 val. vak. ir bus lankoma iki lapkričio mėn. 9 d. Šiokiadieniais nuo 5 val. iki 9 val. ir šėšt. nuo ryto 9 val. iki vakaro 9 val., o sekmadienį — nuo 12 iki 9 val. Tai, paroda tęsis trumpą laiką. Pageidaujama, kad parodos lankytojai nepraleistų progos pamatyti daug vertingų meno kūrinių iš dail. M. Šileikio įvairaus gyvenimo laikotarpio. Žinoma, kad dailininkas turi sukūrus darbų labai daug, bet juos teks pamatyti jau kitą kartą, nes salėje nėra daugiau vietos išstatyti.

Senosios kartos lietuvis

Taip įpratome vadinti ir išskirti visus lietuvių, kurie yra anksciausiai atvykę į JAV, nes kitus jau vadiname naujaisiais ateiviais. Vadinas, dail. M. Šileikis jau yra senas lietuvis amerikonas. Jį pažįsta daugelis žmonių, nors jisai yra labai paprastas, kuklus ir niekam į kelią nepareinąs žmogus. Savo geromis būdo ypatybėmis ir kilnios sielos pranašumu yra nusipelnęs visų lietuvių pagarbos ir meilės pareiškimo. Jau arti keturiasdešimt metų kaip jisai sėkmingai ir nenuilstamai dirbavo prieš laikraščio. Dirba spausdintuve ir tvarko meno reikalus bei rašo įvairius straipsnius. Mums, visiems jo pažistamiems, labai yra malonu girdėti ir matyti, kad mūsų menininkas yra gerame sveikato stovyje švedamas savo šešiasdešimt penkių metų amžiaus jubiliejų ir parodo visuomenei, ką gali padaryti žmogus, kada jo širdyje rusena kūrybinė ugnelė. Mums palieka tikrai jį širdingai pasveikinti atsilankant į parodą, laiškų, žodžių ar kitokių būdu pareikšti jam pagarbos ir meilės žodelį.

Skaudu ir graudu prisiminti

Paskutinį kartą dail. Mikas Šileikį sutikau pomirtinėje dail. Igno Šlapelio ir Jz. Kaminsko meno parodoje spalio mėn. 4 d. Čiurlionio Galerijoje. Atrodė labai gerai. Kartu dirbome prie pastovų išardymo darbų. Prisitaikęs gerą progą, paklausiau: — Škačiau spaudoje, kad ruošiate meno parodą artimiausiu laiku, — jam sakau. — Idomu plačiau būtų žinoti apie savo gyvenimą ir darbus. Juk lietuvių visuomenė domisi menu ir jo kūrėjais. Tai parodė ir šios parodos atidarymo iškilnės. Sakysite, kada ir kaip palekote į Amerikos žemę ir kaip sekėsi gyventi. Žinau, kad dirbate „Naujienu“ spausdintuve visą savaitę, tai kada spėjate taip gausiai kūrybiškai pasireikšti? — Mielasai, — sako dail. M. Šileikis. — Faktas, kad paroda jau čia pat. Negaliu pats girti

sis savo darbus. Padariau kiek galėjau tik atliekamui nuo tarnybos laiku. Pačiam kūrėjui tai labai skaudu ir graudu prisiminti. Už duoną kasdieninę reikėjo praleisti gražiausias ir našiausias gyvenimo valandas. Tačiau negaliu per daug sielotis. Daili savo gyvenimo vistic pagavau kūrybinei energijai pajungti, kad galėčiau šį tą vertingesnio sukurti. Ar tai bus visomenei idomu ir vertinga. — tai jau kitas klausimas. Parodos proga kiekvienas gali įvertinti kito žmogaus darbus, duoti naujų impulsų, idėjų ir sumanymų toje srityje.

Kada atsirado Amerikoje?

— Esu gimęs gražiam Zarasų krašte, Aukštaitijoje, kur šimtai ežerų puošia gamtą ir miškai kvėpia smėlinguose pušynuose. Kur savo akiai ir širdžiai leidau pasigynyti po žydinčias pievas, jaunystės vaizdų pasimedžioti ir atsiviekinant savo brangią tėvynę ir namus — gailiai apsiaverkti... Būdamas 19 metų atvykau į JAV ir apsisotau rytinėse valstybėse. Tai buvo 1913 m. Pirmojo Pasaulinio karo išvakarėse. Dirbau ir mokiausi. Vėliau persikėliau į Čikagą ir gavau darbą, kurį išlaikiau iki pensijos slenkščio. Trumpa ir nesudėtinga mano gyvenimo ir darbo eiga. Duonos užteko ir ko daugiau žmogui reikia. Taip ir prabėgo gyvenimas tarp darbo, pareigos ir kūrybos. Džiaugiuosi, kad nesėdėjau rankų, sudužęs. Mokiausi ir įprasminau savo gyvenimą ir radau laimę savyje.

Studijos ir diplomas

— 1920 m. išvykus dail. J. Šileikai į Lietuvą, mūsų jubilias dail. M. Šileikis pasiliko pirmuoju dailininku Amerikos lietuvių tarpe. Sakoma, kad menu verstis JAV neapsimoka, tai kodėl tiek daug vargstate toje srityje?

— Jau esu sakęs, kad duoną užsidirbu kitu būdu, todėl iš paties meno negyvenu. Žinant, kad žmogui kūryba yra įgimta, tai jausdamas savo sieloje tą dieviškos kibirkštės liepsnelę, ją neužgesinau, bet stengiausi toje srityje lavintis ir dirbti. Esu lankęs 3 meno mokyklas Amerikoje: 2 Bostone ir Čikagos Meno Institutą, kurį baigiau 1923 m. su geriausiais pažymėjimais ir premija. Be to, esu lankęs kurį laiką YMCA kolegiją.

— Kokį tapybos žanrą labiausiai mėgstate? — Daugiausia specializavau si peizažo tapyboje ir mažiau kituose žanruose, kaip portretijoje, natūrmorte ir iliustracijoje. Taip pat daug dirbau meno kritikos srityje, redaguodamas „Meno žinias“ per 30 metų.

Poezija, beletristika ir filosofija

— Ar nemėginate reikštis kitose meno srityse? — Taip. Mėginau. Aš asmeniškai labai mėgau poeziją, beletristiką ir filosofiją. Esu daug skaitęs apie Kantą, Haegelį, Leibnizą ir kitus išminčius. Turėjau progos lankyti knygynus. — Pats išverčiau apie 10 kūrinių iš svetimų kalbų, — rusų ir anglų, pav. Arcibaševio romaną „Sanina“, paskui Kennet Doylės rom. „Kruvina studija“ ir kitus. Vertimai buvo spaus-

dinami mūsų periodinėje spaudoje.

— Na, o kaip žiūrėte į visuomeninį ir politinį darbą?

— Aš nesu linkęs tokiems darbams. Be to, neturėjau niekad ir laiko. Tačiau kas gali, sugeba ir jaučia malonumą arba pareigą, — tegul dirba viską ir visur, nes gyvenime viskas yra reikalinga ir naudinga. Daugiau dalyvauju meno srityje organizacijose: esu All Illinois Dail. Dr-jos valdybos narys, Hoosier Salon, Alumnae Assoc. of the Art Institute, Amerikos Liet. Dail. Dr-jos Čikagoje vicepirmininkas ir Čiurlionio Galerijos direktorius. Dalyvauju ir kitataučių meno parodose ir esu gavęs premijų ir pagyrimo lapų.

Pensija vilioja kūrybai

Dail. Mikas Šileikis, jausdamas prigimtą meilę menui, prastarė:

— Turėdamas dirbti šeimos išlaikymui, negalėjau pilnai išnaudoti ir pasisvesti meno rei-

kalams, kaip tiesioginiam tapybos darbui. Tačiau šį tą esu padaręs ir sukūręs. Dabar, kai prieš akis jau matau pensiją ir viliojimą, kad turėsiu daug laiko savo pamėgtam kūrybos darbui, jei tik mano sveikata pasilaikys, planuoju naujų tapybos darbų seriją. Pirmiausia pradėsiu dviejų dalių veikalą „Gyvenimo arena“ ir daug kitų dalykų tapybos srityje. Žinoma, tai ateities svajonės, kurios žmogų vilioja toliau gyventi ir kurti, nes pamiltas darbas, kuris plaukia iš žmogaus sielos gelmių ir sutartinai veikia širdies pomėgius, duoda naujos energijos ir noro gyventi ilgiausią žmogaus gyvenimą šioje žemėje! — tarė baigdamas pasikalbėjimą dail. Mikas Šileikis.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

RICHARD R. RUMČIKAS
LIETUVIS SINCLAIR ALIEJAUS
IŠVEŽIOTOJAS

3735 WEST 59th STREET

CHICAGO 29, ILLINOIS

Pataria pirkti pas jį geriausią aliejų savo pečiams, furnisams ir įvairiems šildytuvams. Susidarykite reikalingas atsargas dabar, kad šalčių metu nebūtų rūpesčių. Jis parūpins pilną pečių ir furnisų aptarnavimą.

Telefonuokite šiandien: LU dlow 2-7150

\$500 iki \$1,500 nuolaidos naujiems 1958 m. automobiliams
1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

Daugybė gerų visų išdirbusių vartotų automobilių.
Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

U WILL LIKE US
CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
SALES and SERVICE

4030 Archer Avenue

Chicago, Illinois

Lietuvių didžiausia ir patikimiausia automobilių prekyba.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Gražūs ir saugūs ir tvirtūs
Ilgų metų patirtimas - Pigus ir sąžiningas aptarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo
Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00,
o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės istaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tiktai sąaugmą — ju apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kurio kas kitose istaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės istaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visose Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamos sąlygomis morkigoms paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant ūkams nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turtas virš \$26,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Tel.: GRovehill 6-7575

Chicago, Illinois

6245 South Western Avenue

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 val. po pietų.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 iki 11 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon: PROspect 8-3229
Rezid.: telefon: WAlbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5845
Rezid.: HEmlock 4-2374
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9; Antradienį nuo 1-5, Treč.
iš Seštadienį tikrai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA

nervų-smegenų ligos, chirurgija
DR. K. NASVYTIS
proto-nervų ligos
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
FRontier 6-0304, RAndolph 6-1190
(Rez. Tel. Baravia, Ill. 4287M1)
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefon: Virginia 7-0036

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 po p. ir 6-8 val. vak.
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydotojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: Olympe 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th ST., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiadienį ir seštadienį tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.

Vakaraais: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet.
antradienį ir penktadienį 8-9 val. vak.
Neradus skambinti mano asistentui
DR. V. REKLYS, tel.: RE 7-2806

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo 9-11
val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet.
7-9 p. m. Seštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.

Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefon: CLiffside 4-2896

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Seštadienį 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 3-8.
Treč. sešt. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefon: PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Atostogose nuo rugp. 22 d. iki rug.
sejo 3 d. Esant reikaliai ligoninė test.
kreipia pas dr-us Budrius ar dr. Val.
Laboką.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— TUESDAY, OCTOBER 28, 1958

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampus 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefon: HEmlock 4-2123
Rezid. telefon: GIBson 8-6195
Valandos: pirmadienį ir ketv. nuo 5 iki
9 val. vak., antradienį ir penktadienį nuo 1
iki 5 val. popiet, seštadienį nuo 2 iki 4
val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaskaevičius

(VASKEVIČIŲ)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; seštadienį 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS

DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5,
nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. off.: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M.

Tel. res.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00

Dr. Justina ŽIRGULIS

Specialybė įvairių nervų ir proto
ligų — vaikų ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 S. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį
uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras

MICHEL

Optometrizistas — Orthoptistas
Cydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įveda netikrą — artificialę aki pagal
sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti
neregintinius. Praktikuoja 39 metų.
Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas: YArds 7-6616

Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS

NEMOKAMA
TAISYMU GARANTUOJA
televizijos pirkto pas mus
Priaunamas senas • Duodam
išsimokėtinai.

J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.

FRontier 6-1998

Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS

Construction Co.

Atlieka statybos, planavimo, darbus
gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš
300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

Chicago Lietuvos Tarybos metinė konferencija įvyko

Chicago Lietuvos Tarybos rodo Lietuvos laisvės byla metinė konferencija įvyko, kaip skelbta, praėjus sekma- dienį, spalio 26 d. Lietuvos Auditorijoje ir prasidėjo trupu- tį po 1 val., dalyvaujant 171 delegatams nuo 58 orga- nizacijų. Nežiūrint, kad prieš- piet lijo ir popiet Marijos aukšt. mokykloje vyko Vinco Kudirkos vaidinimas, į kon- ferenciją atvyko ir geras bū- rys svečių.

Chicago Lietuvos Taryba yra stambiausios Amerikos Lietuvos Tarybos vienetas, apjungęs visas už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę sto- vincias ir dėl jos kovojančias Chicago lietuvių organizaci- jas, draugijas ir klubus. Ji įsisteigė kaip ir Am. Liet. Ta- ryba kai tik sovietiniai rusai Lietuvą smurtu okupavę pa- vergė jos žmones, ir per arti 18 metų ji yra labai daug nu- veikusi aukomis ir darbu, pris- idedama prie kovos dėl Lie- tuvos laisvės. Todėl kiekvie- nais metais Chicago Lietuvos Taryba savo konferencijai ruošias visu rimtumu ir drau- gijos iš anksto savo susirinki- muose į konferenciją išrenka delegatus ir paskiria savo pi- niniginį įnašą. Tą jos padarė ir dabar.

Pirmininkui Povilui Gaučiui atidarius konferenciją, jo pa- kviesta solistė Izabelė Mote- kaitienė, jos sūnui Manigirdui Motekaičiui skambinant pia- ninu, pagidojo Amerikos himną. Po to katalikų ir evan- gelikų kunigams perskaičius invokacijas, pirmin. Gaučys paskyrė Mandatų ir Rezoliu- cijų komisijas ir pradėjo pra- ktiškąją posėdžio dalį.

CLT išdėstius padarė prane- šimą apie lėšas, pajamas ir išlaidas. Pranešimas bus pa- skelbtas vėliau. Praėjusios konferencijos protokolą, dėl laiko taupumo, nutarta ne- skaityti.

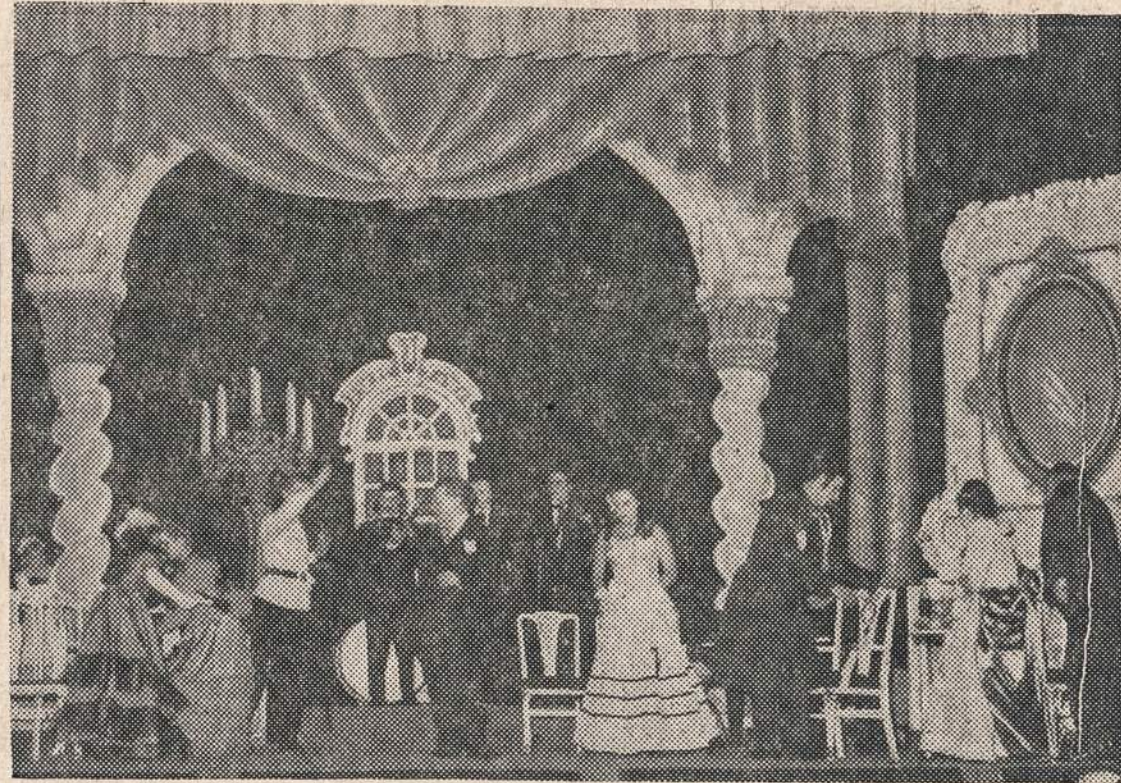
Konferenciją aplankė Lie- tuvos konsulas Dr. P. Dauž- vardis, ALT Vykdomojo Ko- miteto pirm. Leonardas Šri- mutis ir sekretorius Dr. P. Grigaitis, ir vėliau inž. Anta- nas Rudis, kandidatas į JAV Kongresą.

Dr. Daužvardžio ir L. Šimučio sveikinimai

Kol Mandatų komisija atli- ko savo darbą, pirmininkau- jantis p. Gaučys paprašė Lie- tuvos konsulą Dr. P. Dauž- vardį pasakyti žodį. Dr. Dauž- vardis kaip visuomet, gyvai trumpai kalbėdamas, pabrėžė Amerikos lietuvių vieninga didelę reikšmę ir nuopelnus Lietuvos laisvinimo bylos ve- dime ir žymią dalį tų nuopel- nų skyrė Am. Liet. Tarybos Chicago skyriui. Jis linkėjo toliau budėti ir veikti, nes Amerikos lietuvių vieninga laikysena ir ryžtingas žygis bei dosni auka Lietuvos lais- vės byloje yra gyvybiniai rei- kalingi.

ALT Vykdamosios Tarybos pirmininkas p. L. Šimutis nuo- širdžiai žodį išreiškė Am. Liet. Tarybos giliai padėką Chicago lietuviams, susispie- tuisiems į savo Tarybą, už di- delį įnašą Lietuvai vaduoti darbui ir aukomis ir toliau iš- dėstė perspektyvas, kaip at-

Gražiai suvaidintas Vincas Kudirka

Baliaus scena iš K. Inčiūros-Ant. Gustaičio pjesės "Vincas Kudirka". Bostono Liet. Dramos Sambūris pjesę vaidino Ci- kagoje, Marijos Aukštesniojoje Mokykloje spalio 26 dieną.

Sekmadienį, spalio 26 die- ną, Marijos mokykloje Bosto- no Lietuvos Dramos Sambū- ris gražiai suvaidino Kazio Inčiūros parašytą, Antano Gu- staičio pertvarkytą 6 paveikslų pjesę "Vincas Kudirka".

Džiugu konstatuoti, kad Bostono Sambūris, glaudžiai bendradarbiaudamas, pajėgė gana vykusiai perduoti visą eilę įdomių scenų, žiūrovuose sudariusių gilų įspūdį.

Giliausia įspūdį visiems pa- liko Henrikas Kačinskas, vai- dindas Dr. Vincą Kudirką. Vos spėjo jis įžengti į sceną, tu- jau pajusta, jog įžengė paty- ręs artistas. Kiekvienas jo tar- tas žodis buvo girdimas viso- je salėje, kiekvienas sakynys pasakytas su tinkamu tonu ir emocija.

Antras artistas buvo Anta- nas Gustaitis, vaidindas Dr. Chlebinską. Stasys Santvaras vykusiai suvaidino žandarų kapitoną Vasilijų Rylosųjeva, o už jo solo sudainuotas dvi dainas — bravo. Nervuotas kovotojas pradžioje šiekai nevyko vaidinti, bet Pševals- kienės baliaus scenos jam puikiausiai pasisekė. Studen- tiančio bernio ir muzikanto rolė jam nepavyko, bet ške- ma geras saloninio revoliucio- nieriaus vaidinimas.

Valteris Lendraitis gabiai suvaidino Kudirkos tėvą, o Justinas Zaranka gerai atli- ko jauno vikaro vaidmenį. Jur- gis Jašinskas turi artisto ga- bumų, tiksliai jam dar teks iš- mokyti garsiai vaidinti. Dau- gelis negirdėjo įdomių jo sa- kinių. Ubagelio giesmę jis meistriškai sugiedojo.

Vinco Kudirkos moterys taip pat gerai vaidino. Ge- riausiai savo sunkų vaidmenį atliko Regina Norvaišaitė, vai- dindusi Pševalskienės dukterį Mariją. Tą patį galima būtų pasakyti ir apie Valę Vakau- zaitę, vaidinusią Joniešką, V. Kudirkos seserį; ir Ireną Ni- kolskytę, vaidinusią Kudirkos bendradarbę Valeriją.

Vida Mališauskienė gražiai suvaidino Kudirkos šeiminin- kę Agotą. Barbaros vaidmenį vaidino Liūda Šmitaitė. Vai- dmuo sunkus. Susidarė įspū- dis, kad vietomis ji būtų laz- dą perdaug perlenkusi.

Zitai Zarankaitei pavyko kelios scenos vykusiai atvai- duoti.

Gintaras Karosas tinkamai suvaidino Andriuką, ūkinin- ko Galinio augintinį. Jis pasi- žadėjo mirštančiam Kudirkai tęsti kovą.

Ziūrovas

—Jeigu jūs ieškote saugios ir pelningos vietos savo pinigams laikyti, tai geriausia juos pasi- dėkite seniausioje lietuvių tau- pyimo bendrovėje Midland Sav- ings and Loan Association, 4038 Archer Ave., Chicago 32, Illi- nois. Telefonas LA 3-6719. Mid- land Savings and Loan Associa- tion yra vienintelė lietuvių ben- drovė mokanti aukščiausius procentus. Kiekviena taupymo sąskaita yra apdrausta ligi \$10,000 federalinės valdžios įstaigoje. (Sk.).

"NAUJENOS" PRANESA
TEISINGAS ŽINIAS

TRUMPAI

● Zenonas Kolba, kaip lie- tuvių dailininkų s-gos Chica- goj pirmininkas, pirmas iškė- lė sumanytą pagerbti miru- sį dail. prof. Igną Šlapelį, pa- statant jam ant kapo pamini- klą, surengti pomirtinę meno parodą ir kitu būdu pagerbti velionio atminimą. Vėliau bu- vo organizuojamas komitetas iš vietos visuomenininkų ir kultūrininkų, kurie šitą dar- bą praktiškai atliktų.

● Dail. Mikas Šileikis jau sulaukė 65 metų amžiaus ir 35 metų kūrybinės sukaiktės, kaip darbuojasi meno srityje. Jam pagerbti yra rengiama apžvalginė jo tapybos kūrinių meno paroda. Ją ruošia Me- nininkų Klubas lapkričio 1 d. Čiurlionio Galerijoje, kurioje išstatomi 52 darbai: akvare- lės — 6, piešiniai (anglis) 6 ir aliejinė tapyba — 40. Yra išleistas gražus katalogas, ku- rio viršelį puošia vienuolio portretas. Įvadas parašytas dail. Br. Murino ir yra paveik- slautas keliomis reprodukcijomis.

● JAV ir Kanados rengia- mos II Dainų šventės komi- tetas turėjo posėdį spalio 18 d. Cicero mokyklos patalpose, kuriam pirmininkavo prel. Al- bavičius. Posėdyje aptarta ir iš- siaiškinta bėgantieji Dainų šv. reikalai, papildytas komiteto sąstatas ir aptarta repertuaro ir kiti aktualieji klausimai. Šis posėdis buvo antras iš ei- lės. Dalyvavo bemaž visos ko- mitetas. II-j Dainų šventė yra rengiama vėl Chicagoje 1961 m., todėl pats laikas rimtai pradėti darbus.

● Žurnalistų arba spaudos darbuotojų susirinkimas, pa- gal Kultūros Kongreso žurnas- listų sekcijos nutarimą, išrin- kus laikinę 5 asm. komisiją, yra šaukiamas Jaunimo Cen- tre lapkričio 1 d., t.y. šeštad., 5 val. vak., į kurį yra kviečia- mi atsilankyti visi asmenys, kurie reikiąsi spaudoje arba tais klausimais domisi. Pra- nešama, kad niekam nebus siuntinėjami atskiri pakvieti- mai, nes daugelio adresai ne- žinomi.

● Vincas Kudirka, K. Inčiū- ros-A. Gustaičio 6 pav. vaidi- nimas Marijos Aukšt. Moky- klos scenoje sekmadienį, spa- lio 26 d. Bostono Dramos Sam- būrio suvaidintas su dideliu pasisekimu. Žiūrovų buvo ku- pina salė. Rež. Ip. Tvirbutas, V. Kudirką vaidinęs akt. Hen- rikas Kačinskas ir visas ko- lektivas gavo gėlių. Po vaidi- nimo Jaunimo Centre įvyko trumpas atsisveikinimo pobū- vis, bostoniečius išlydint ke- lionėn namo. Čikagos ir Bos- tono teatralai pasikeitė drau- giškumo pareiškimais. Pobū- vį surengė Dr. V. Kudirkos minėjimo komitetas, vado- vaujamas T. Blinstrubo, kuris pristatė šio k-to narius. Kal- bėjo eilė meno atstovų iš abie- jų miestų. Dalyvių tarpe gar- bingose vietose matėsi Dr. V. Kudirkos sesuo p. Lietuvni- kienė. Po pobūvio bostonie-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SIUVEJO
IVAIRIEMS DARBAMS
ISTAIGOJE VYRO
Puikus atlyginimas
Turi kalbėti, skaityti ir
rašyti angliškai.
5 dienų—40 val. savaitę
Dykai gyvybės apdrauda ir
hospitalizacija.
Krautuvę tuoj duodamos
nuolaidos.
Employment Office
9-tas aukštas

THE FAIR
State and Adams Streets

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
PATARNAUTOJOS (clerk) kepykloje.
Saukiate arba atelkite trečiadienį:
114 So. Racine — MO 6-4391

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

DELIKATESU krautuvė parduodama
arti Marquette Parko. Įkainuota par-
davimui. PR 6-3626.

ISNUOMOJAMA TAVERNA geroje
vietoje, geras biznis, 5 kamb. užpa-
kalyje, Bridgeporte. Taverne galima už-
imti lapkričio 1 d. Lafayette 3-3186.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė (self-
service), bendros pajamos \$100,000 ir
metus. 4434 W. 59th Street.

Čiai autobusu išvyko ilgon, ko-
ne 24 val. kelionėn namo.

● Illinois Amerikos Lietu-
vių Gydytojų draugija š.m.
lapkričio 2 d. Palmer House
ruošia suvažiavimą šia pro-
grama: 1 val. p.p. registraci-
ja. 2 v. paskaitos, 5 v. v. susi-
pažinimo valandėlė, 6 v.v. va-
karienė su menine programa.
Gydytojai, dantų gydytojai ir
jų svečiai prašomi dalyvauti.
Negalintieji dalyvauti paskai-
tos prašomi atvykti nors i
vakarienę. Apie dalyvavimą
prašomi pranešti iki spalio
30 d. Dr. F. Kaunui, 1409 SO.
49th Ct., Cicero, Ill. Tel. OL
2-1381.

● Neužmirškite, kad lap-
kričio 1 dieną, šeštadienį, 8 v.
vak. Western Ballroom salėj
įvyks Teatralų Balius, kurio
programa atliks dramos, ope-
ros ir baleto artistai, bet ku-
ri tačiau laikoma paslapytje.
Šokiams gros Jurgio Akelio
nuotaiingas orkestras, o val-
gius bufete rikiuos aktorė O.
Petravičiūtė, padedama Egles
Vilutienės ir kitų. Staliukus
šiam baliui užsakyti galima
pas Joną Kelečių, 3352 SO.
Halsted St. arba pas Zitą Vi-
sockienę, 6727 So. Campbell.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

Siuntiniai į Lietuvą ir kitur

Pirmas atsitikimas, kad trims
kostiumams medžiaga su per-
sintimu ir kitomis išlaidomis
tik \$39.00. Nepraleiskite šios
progos! Atgabenkite savo siun-
tinius, ir kartu viską išsiųsite.
Pas mus gausite visokių tinka-
mų siuntinių medžiagų ir kitų
prekių. Kreipkitės į vedėją Pra-
nā Nedzinską.

PARCEL SERVICE
3322 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILL.

Tel.: Yards 7-0677
Atdara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak.
pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak.

(J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.)

DĖMESIO! DĖMESIO!

Išsiųsime į Lietuvą ir kitus
kraštus Jūsų atneštus siuntinius.
Galite ir pas mus nusipirkti įvai-
rių medžiagų ir kitų prekių že-
mesnėmis kainomis, negu kitur.
O taip pat siunčiame per Angli-
ją Jūsų užsakytus siuntinius ir
ypač pigiai vaistus. Greitas, ne-
brangus ir sąžiningas patarnavi-
mas daugeliui žinomų PATRIA
GIFT PARCEL CO., 3305 So.
Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės suknėlių krautuvės pa-
talpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadi-
niais ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.)
A. Kavaliauskas

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PAJAMU NUOSAVYBE: 4 butai ir

taverna Brighton Pk. Alyvos šildymas,
garažas. \$610 mėn. pajamų iš nuomos.
\$40,500. A. Sirutis.

DU PO 6 KAMB. Marquette Parke.
Autom. šildymas karštu vandeniu.
\$29,000. B. Liskus.

ROSELANDE TAVERNA ir 2 aukš.
mūr. namas—2 butai: 5 ir 4 kamb.
\$250 pajamų ir mėn. ir 5 kamb. butas
savininkui. \$32,000. A. Reklaitis.

6 KAMB. NAMAS su puikiu 3 kamb.
butu rūšyje, tik 2 bloki nuo Mar-
quette Parko. Gazo šildymas. Garažas.
Sklypas 39 pėdų. \$24,000. A. Katilius.

GAGE PARKE dailius 4 kamb. bun-
galov, naujas ir brangus 2 auto ga-
ražas. Salia dar 25 pėdų sklypas, tin-
kas statybai. Tik \$19,000. A. Sirutis.

2 AUKŠTŲ 5 BUTŲ mūras už Ke-
dzie. 2 auto garažas. Salia dar 25
pėdų sklypas. Pajamų \$4,740. Savi-
ninkui 6 kamb. butas. \$47,500. B. Lis-
kus.

RETA BIZNIO PROGA! Taverna-
Liquor store šiaurinėje Čikagos daly.
Apyvartos ir metus \$120,000. Tikrai
\$14,000. A. Reklaitis.

50 PĖDŲ sklypas Marquette Parke.
Galima pastatyti apartamentinį namą.
A. Katilius.

5 AKRAI ŽEMĖS ir Vakarų nuo
Downers Grove, prie Ogden gatvės.
Tinka motelių, restoranui ir pan. A.
Sirutis.

6 KAMB. mūr. bungalow Marquette
Pk. 2 karų garažas. \$18,000. B. Liskus.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą.
Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois Republic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą
Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE

TVARKINGAS 5 KAMB. medinis,
yra rūšys, šildymas gazu, garažas.—
\$14,300

MORINIS namas, du butai, 7 ir 3
kamb., šildymas karštu vandeniu, mūro
garažas.

MORINIS BUNGALOW, 5 kamb. ir
butukas su baldais rūšyje, šildymas
alyva, garažas, nauja geležinė tvora.
\$19,700

MORINIS, 2 po 5, centrinis šil-
dymas karštu vandeniu gazu, 30 pėdų
lotas, 2 auto garažas. \$26,500.

MEDINIS APKALITAS ant platus
sklypo, natūrali dekoruoti 2 butai, 5 ir
4 kamb., Centrinis šildymas, yra rūšys
ir garažas. Vertas \$15,900.

SEPTYNIŲ METŲ, 5 kamb. mūri-
nis. Išklotas sausais rūšys, šildymas
gazu, geležinė tvora, mūro garažas.
\$20,500.

GRAŽUS 5½ kamb. mūrinis, alyva
karštu vandeniu šildymas, rūšys, 2
auto garažas. \$16,800.

APARTMENTINIS mūras, 4 po 5,
geros pajamos. \$35,000.

DIDELĖ MAISTO KRAUTUVĖ ir
6½ kamb. butas mūriniame name,
yra garažas, visi krautuvės įrengimai
ir prekės, geras biznis. \$23,000.

MODERNUS NAUJAS mūrinis, puoš-
nus 5 kamb. butas ir 3 įrengti kam-
bariai sausame rūšyje; garažas, Ever-
green Parke. \$24,000.

BRIGHTON PARKE MURINIAI

DVIPLATIS, 2 po 6, centr. šild.
\$16,200.

DVIPLATIS, 5 ir 6 kamb., 2 auto
garažas. \$16,000.

K. VALDIS
REAL ESTATE
2655 WEST 69th STREET
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

MORINIS 8 butų po 4 kamb., stokeris,
75 pėdų sklypas, arti Marquette Pk.
\$7,500 metinių pajamų, mažos išlai-
dos, gerai užlaikytas namas.

Mūrinis 7 butų ir krautuvė, gražus
kampinis namas, 1 didelis butas, visi
dideli kamb. \$8,952 pajamų ir metus.

Mūrinis 5 butų, stokeris, moderni
virtuvė ir vonios. Tvirtas ir švarus
namas.

Mūrinis 3 butų, 6-4-3 kamb. 50 pėdų
sklypas, 4 auto garažas, šviesiu plytu,
grazios išvaizdos. Imokėti \$7,000.

Mūrinis 3 butų po 4 kamb. Geros
pajamos, arti susisiekimo.

Šeštadienį dirbame visą dieną.
Turime daug ir gerų namų, papū-
name paskolas geriausiom sąlygom.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti
nekilnojama turtą, kreipkitės į akty-
vią ir rezultatus duodančią įstaigą.
Pasiteiravę mūsų namų sąrašą, iš-
tikinsite gerai pirkiniais.

BELL - VARPAS
Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROspect 8-2233

Bet koki nekilnojama turtą greitai
parduosi ir teisingai pirksti tikrai per
mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir
rašome visokeriopą apdraudą. Veikia
Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROspect 8-5454

PRIE 55th ir S. WOOD ST. mūrinis,
6 ir 4 kamb., karštu vandeniu alyva
apsildomas, mūrinis 2 auto garažas,
šalėje tuščias sklypas 40x125, kur
galite statyti 2 ar 4 butų naują namą.
Dėl vėros mirties parduoda labai pigiai
su \$8,000 imokėjimu. HE 4-2012.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

13 APARTM. mūr. Virš \$13,000 pa-
jamų ir metus. \$74,000 arba siūlymas.
A. Reklaitis.

6 METU 4 kamb. mūr. arti Marquet-
te Pk. Dar 2 kamb. galima įrengti vir-
šų. Gazo šildymas. 2 karų garažas.
\$20,900. A. Katilius.

2 GRAŽŲ SKLYPAI, kiekvienas
po ½ akro, gražioje vietoje Oak Mea-
dow. 1 mylia iki geležinkelio stote-
lės. Greitai auganti vieta. Už 2-3 metų
sunku bus gauti sklypą. A. Sirutis.

5 METU 2 butų mūr. ant 50 pėdų
sklypo už Kedzie Ave. \$36,500. B.
Liskus.

STAI PUKIS pirkiny Marquette
Pk. Gražus 3 butų mūr.: 5, 5 ir 4
kamb. Aut. alyvos šildymas. Užduri
porčiai. Dvigubas garažas. Artai par-
ko. Apžiūrėkite ir įvertinkite!
A. Reklaitis.

6 APARTMENTAI po 4 kamb. netoli
Leavitt ir 22-os. Pajamų \$270 ir mėn.
\$18,500. A. Katilius.

29 APARTMENTŲ labai stiprus ir
grazus mūras šiaurvakarinėje miesto
dalyje. Kaina 6% karo metinė nuo-
ma. A. Sirutis.

TAVERNA IR SALĖ su visais įren-
gimais ir du butai geroj Cicero vie-
toj. \$40,000, ar pasiūlymas. A. Linas.

BRIDGEPORTE mūr. 3 butų: 2x5
ir 1-4 kamb. \$15,000. A. Reklaitis.

2x6 MŪR. NAMAS ant 37 pėdų
sklypo Marquette Pk. viduryje. Rū-
šyje didelis kamb. išnuomavimui. 2
karų mūr. gar. \$37,500. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą.
Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois Republic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą
Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE

TVARKINGAS 5 KAMB. medinis,
yra rūšys, šildymas gazu, garažas.—
\$14,300

MORINIS namas, du butai, 7 ir 3
kamb., šildymas karštu vandeniu, mūro
garažas.

MORINIS BUNGALOW, 5 kamb. ir
butukas su baldais rūšyje, šildymas
alyva, garažas, nauja geležinė tvora.
\$19,700

MORINIS, 2 po 5, centrinis šil-
dymas karštu vandeniu gazu, 30 pėdų
lotas, 2 auto garažas. \$26,500.

MEDINIS APKALITAS ant platus
sklypo, natūrali dekoruoti 2 butai, 5 ir
4 kamb., Centrinis šildymas, yra rūšys
ir garažas. Vertas \$15,900.

SEPTYNIŲ METŲ, 5 kamb. mūri-
nis. Išklotas sausais rūšys, šildymas
gazu, geležinė tvora, mūro garažas.
\$20,500.

GRAŽUS 5½ kamb. mūrinis, alyva
karštu vandeniu šildymas, rūšys, 2
auto garažas. \$16,800.

APARTMENTINIS mūras, 4 po 5,
geros pajamos. \$35,000.

DIDELĖ MAISTO KRAUTUVĖ ir
6½ kamb. butas mūriniame name,
yra garažas, visi krautuvės įrengimai
ir prekės, geras biznis. \$23,000.

MODERNUS NAUJAS mūrinis, puoš-
nus 5 kamb. butas ir 3 įrengti kam-
bariai sausame rūšyje; garažas, Ever-
green Parke. \$24,000.

BRIGHTON PARKE MURINIAI

DVIPLATIS, 2 po 6, centr. šild.
\$16,200.

DVIPLATIS, 5 ir 6 kamb., 2 auto
garažas. \$16,000.

K. VALDIS

REAL ESTATE

2655 WEST 69th STREET

REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

MORINIS 8 butų po 4 kamb., stokeris,
75 pėdų sklypas, arti Marquette Pk.
\$7,500 metinių pajamų, mažos išlai-
dos, gerai užlaikytas namas.

Mūrinis 7 butų ir krautuvė, gražus
kampinis namas, 1 didelis butas, visi
dideli kamb. \$